Դ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 1098 ՉՈՐԵՔՇԱԲԹԻ 2 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 1887 (Ն. Տ.) 14 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 1887 26 ԶԻԼՀԻՃՃԷ 1304

20 ՓԱՐԱ (ՑՆՈՐ ՏՆՕՐԻՆՈՒԹԻՒՆ)

ՆԱՄԱԿ ԿԱՄ ՈՐ ԵՒ ԻՑԷ ԳՐՈՒԹԻՒՆ ՊԷՏՔ Է ՂՐԿԵԼ
ԱՌ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԳՐԻ
Ղալաթիա, Նորատունկեան-խան

غلطه ده نورادونكيان خاننده آرهولك
غزته سی اداره سنه

Direction du journal AREVELK
Noradounghian Han, Galata
CONSTANTINOPLE

ԱՐԵՒԵԼՔ
ՕՐԱԳԻՐ
ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԵՒ ԱԶԳԱՅԻՆ

20 ՓԱՐԱ (ՑՆՈՐ ՏՆՕՐԻՆՈՒԹԻՒՆ)

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Կ. Պոլսոյ համար	Տարեկան	դահեկան	արծաթ	160
» »	Վեցամսեայ	»	»	80
» »	Եռամսեայ	»	»	40
Գաւառաց » եւ օտարական Թղթատարով	տարեկան	»	»	240
Գաւառաց համար եւ օտարական Թղթատարով	վեցամսեայ	»	»	120
Օտար երկիրներ,	տարեկան		ֆրանք	56
» »	վեցամսեայ		»	28

Դուրս ղրկուած լրագրաց ճամբու ծախքը Տնօրէնութեան վրայ է. Խմբագրութեան ղրկուած նամակ կամ գրութիւն ետ չդարձուիր։

Les annonces sont reçues à l'Eastern Agency place Karakeuy Deïrmen Han Constantinople

Կ. ՊՈԼԻՍ, 2 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ, 1887

ԱԶԳԱՅԻՆ ՏԵՍՈՒԹԻՒՆ

ՎԵՐԱՇԻՆՈՒԹԻՒՆ Ս. ԿԱՐԱՊԵՏ ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ ՍԿԻՒՏԱՐԻ

ԶԷՅԹՈՒՆԻ ՆՊԱՍՏԱՄԱՏՈՅՑ ՅԱՆՁՆԱԽՈՒՄԲԸ

Գոհութեամբ կ'իմանանք թէ ձեռնարկուած է Սկիւտարի Ս. Կարապետ եկեղեցւոյն վերաշինութեան։ Հաւանութեամբ և աջակցութեամբ Ամեն. Ս. Պատրիարք Հօր, հանգանակութիւն բացուած է ի նպաստ վերաշինութեան այս եկեղեցւոյ, որուն համար 1,500է մինչեւ 2,000 ոսկի ծախք կ'ենթադրուի։ Սկիւտարի եւ Գատը գիւղի երեւելիք խոստացած են հայթայթել այս գումար, և կը յուսացուի հանգանակութիւնն արդիւնաւորել ո՛չ միայն քանի մը երեւելեաց կարեւոր նպաստներով, այլ և ընդհանուր բարեպաշտ ժողովրդեան սիրայօժար մասնակցութեամբ։ Վերաշինութեան նախնական աշխատութիւնք արդէն սկսած են ամենայն փութով։

Քանի որ այնպիսի հոյակերտ շինութեան մը վերահաստատումն այս համեմատաբար փոքր գումարով կրնայ ի գլուխ ելնել, պատճառ չի կար որ վերաշինութեան գործը տարիներով յետաձգուէր, ըստ օրինակի ուրիշ հրկիզեալ եկեղեցեաց։ Ս. Կարապետ եկեղեցւոյն վերաշինութիւնը կ'ենթադրէ նաեւ վերաշինութիւնն Ճեմարանին, որ թէպէտ իւր առջի ձեւով և առջի մեծութեամբ չկարենայ վերահաստատուիլ, կրնայ սակայն լինել Նոր Թաղի կրթական պէտքերը գոհացնելու բաւական վարժարան մը։

Խօսելով Ս. Կարապետ եկեղեցւոյ և Ճեմարանի վերաշինութեան վրայ, մարդ բնականապէս կը յիշէ այն հարիւրաւոր խղճալի Հայերը որք դեռ անցեալ օր ապահով կը բնակէին այս երկու հոյակապ հաստատութեանց շուրջը բազմամարդ թաղերու մէջ, և այսօր ամէնքը մէկ մէկ կողմ ցրուեալ կը գտնուին։ Նոր Թաղն եւս պիտի վերաշինուի՞. վերստին ի Նոր Թաղ պիտի համախմբի՞ այն ժողովուրդ որ ամեն կիւրակի կը լնուր Ս. Կարապետի տաճարն, և որոյ զաւակունք կը կրթուէին Ճեմարանին մէջ։

Այս մասին, դժբախտաբար, չունինք նպաստաւոր լուր մը։ Կ'երեւի թէ Քաղաքապետութիւնն ի բաց թողեր է Նոր Թաղի ամենէն կարօտ հրկիզելոց համար տնակներ շինելու խորհուրդն, և որովհետեւ ի նպաստ այս հրկիզելոց բացուած պաշտօնական հանգանակութիւնն ալ արդիւնք տուած չունի, որոշուեր է 3,000 ոսկւոյ վեհապետական նուէրը բաշխել հրկիզելոց ամենէն խղճալի մասին, անձնիւր ընտանեաց գըլխոյն թողլով շինել իւր տնակ ի Նոր Թաղ, կամ այլուր, և կամ պարզապէս իւր ընթացիկ ստիպողական պիտոյից գործածել նպաստի գումարը։ Միւս կողմէ, կ'իմանանք թէ նոյն իսկ Սելիմիյէի զօրանոցին մէջ պատսպարեալ խղճալեաց օրական հացի պարէնը քիչ օրէն պիտի դադրի, ինչպէս դադրած է Սելիմիյէէն դուրս գտնուող աղքատիկ հրկիզելոց պարէնը։

* * *

Մարդասիրական գովելի միամտութեամբ մը, մարդ կը փորձուի հարցունել թէ լաւագոյն չէ՞ր լինէր եթէ Ս. Կարապետի վերաշինութեան սահմանեալ 1,500 կամ 2,000 ոսկին, բարդուելով կայսերական պարգեւէն հայ աղքատաց սահմանեալ բաժնին վրայ, գործածուէր խղճալի հայ հրկիզելոց համար բնակարաններու շինութեան։ Այս բնակարաններէ կարելի էր թեթեւագոյն վարձ մը առնուլ, և վարձուց գումարն յատկացնել իբրեւ եկամուտ Ս. Կարապետ եկեղեցւոյ, և յետոյ, երաշխաւորութիւն տալով այս վարձքեր և ի հարկին եկեղեցւոյն ուրիշ եկամուտներն, որք մեծաւ մասամբ անվթար կը մնան, հայթայթել հարկաւոր գումարը՝ վերաշինութեան ծախուց համար։

Օրինակի համար, առանց մանրամասնութեանց մէջ մտնելու, կարելի է վեր ի վերոյ ըսել թէ, կայսերական պարգեւէն Հայոց բաժինն եղած էր 1,500 ոսկւոյն վրայ եթէ տեղային հանգանակութեամբք 1,500 ոսկի եւս բարդուի, 3,000 ոսկւով կարելի է փայտեայ փոքրիկ և կոկիկ բնակարաններ շինել 40 հատ, զորս հրկիզեալ աղքատներուն կարելի է վարձու տալ ամսական մինչեւ մէկ ու կէս կամ երկու մէճիտիէի, որ անհաւատալի աժանութիւն մ'է Կ. Պոլսոյ այժմեան վարձուց հետ բաղդատմամբ։ Այս կերպիւ Ս. Կարապետ եկեղեցին տարեկան որոշ և ապահով եկամուտ մը կը ստանայ, որով կարելի է 2,000 ոսկւոյ չափ փոխառութեան մը տոկոսն և գլխամասն ապահովել, և փոխառութեան արդիւնքովն եկեղեցին շինել։ Ասով քիչ ժամանակէն կը պատսպարուին, 60ի չափ ամենէն աւելի խղճալի հրկիզեալ ընտանիքներն, և եկեղեցին ալ կը վերաշինուի։

Բայց այս տեսակ հաշիւներէ մեր ժողովուրդ համ չառնուր։ Աղքատաց բնակարան շինելու համար եթէ հանգանակութեան մը ձեռնարկուի, կը վախցուի թէ չի յաջողիր, մինչեւ իսկ եթէ գործին վերջնական նպատակը լինի եկեղեցւոյն վերաշինութիւնն։ Եւ յետոյ, ո՞վ պիտի հսկէ այսչափ կալուածներու շինութեան, այսչափ աղքատներու բնակեցուցման. ո՞վ պիտի պիտի բռնէ այսչափ վարձքերու և տոկոսներու հաշիւն, ևն։ Մեր ազգ. պարզ գործերը կը սիրէ, թէեւ մեր ազգային գործեր պարզ չեն միշտ։ Կը յուսացուի որ եթէ յանուն Ս. Կարապետի հանգանակութեան մը ձեռնարկուի անմիջապէս. եթէ, ինչպէս կ'ըսեն, երկաթը ծեծուի մինչ տաք է, արդիւնաւոր կը լինի. եկեղեցին կը վերականգնի, և ա՛յդ է խնդիրն։ Ուստի և մեք ի բոլոր սրտէ կը գովենք այս եկեղեցասիրական ձեռնարկ, և կը մաղթենք որ լիակատար յաջողութեամբ պսակուի ի մօտոյ։

* * *

Ս. Կարապետի վերաշինութեան խօսքն ընելով, կարելի չէ մոռնալ թէ Զէյթունի հրկիզեալ եկեղեցիներն և դպրոցներն եւս շինել Ազգին պարտքն է, ինչպէս ի վերջոյ Ազգ. Վարչութիւնն եւս հաչակեց, կարգելով յարգելի ազգայիններէ յանձնախումբ մը, նպաստ հաւաքելու Զէյթունի համար։ Կայս. Կառավարութիւնը կը հոգայ, կամ հետզհետէ պիտի հոգայ, դժբախտ հրկիզելոց առօրեայ պէտքերը. բայց անոնց ազգային և եկեղեցային հաստատութիւնները վերականգնել Ազգին կը վերաբերի ի հարկէ։ Ամեն յաջողութիւն մաղթելով հանդերձ Սկիւտարի Ս. Կարապետի հանգանակութեան, կը փափաքինք որ Զէյթունի հանգանակութիւնն ըստ կարի արդիւնաւոր հանդիսանայ։ Եթէ միայն մեր աչքին տակ գտնուած աղէտն յիշենք և հեռաւոր ու մեծագոյն աղէտը մոռնանք, աններելի սխալ մը կը գործուի, յորմէ կը յուսանք թէ մեր ազգայինք, մանաւանդ կարող ազգայինք պիտի զգուշանան։ Մնաց որ Սկիւտարի եկեղեցւոյն շինութիւնը լոկ տեղային պէտք մ'է զոր Սկիւտարցիք և Գատը գիւղցիք կարող են լիովին հայթայթել, մինչ Ազգն համօրէն նուիրական պարտաւորութիւն մ'ունի սիրայօժար և առատաձեռնօրէն պատասխանելու Զէյթունի Նպաստամատոյց Յանձնախմբին կոչման։

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ ԽՆԴԻՐՔ

(Թայմզին Սոֆիայի Թղթակցէն, 5 սեպտ.)

ՊՈՒԼԿԱՐԱՑ ԿԱՄՊԵԴԱՆ

«Այսօր տեսակցութիւն մ'ունեցայ նախարարապետ Պ. Ստամպուլովի հետ, որ շատ համարձակ խօսեցաւ Էրնռօթ զօրավարին վերադրեալ պաշտօնին վրայ։ Թէեւ, ըսաւ, Կայս. Կառավարութիւնն ընդուներ է Էրնռօթ զօրավարը Պուլկարիա ղրկելու սկզբունքը, բայց Պուլկարք բնաւ իրենց միտքը չեն փոխած Ռուսիոյ սոյն առաջարկութեան մասին։ Եթէ Զօր. Էրնռօթ և Ցարութիւն էֆէնտի Պուլկարիա գան իբրեւ պարզ անհատ, ուղեւորներու պէս ազատ պիտի լինին երկիրը մտնելու. բայց պաշտօնական համազգեստ չեն կրնար կրել, զի յայնժամ իրենց պաշտօնական պաշտօնն հաչակուած կը լինի։

«Հարցուցի թէ ի՛նչ պիտի լինի հետեւանքն եթէ Մեծ Տէրութիւնք հաւանին Էրնռօթ զօրավարին գալստեան, և եթէ Թուրքիա կամ Ռուսիա ձեռնարկէ զինուորական զօրութեամբ աջակցել նմա։ Պ. Ստամպուլով պատասխանեց թէ պուլկար կառավարութիւնը պատրաստ պիտի լինի այնպիսի պատահականութեան մը դէմ, բայց ինք չի կարծեր թէ Ռուսիա փորձէ բռնի միջոցներ։ Յայտնեց թէ Զօր. Էրնռօթ յեղափոխական մ'է, որ Պուլկարիոյ մէջ տխուր յիշատակներ թողած է 1881ի Պետական Հարուածն ի գործ դնելով, որով տապալած է պուլկար Սահմանադրութիւնն։ Ընդհանրապէս ամեն պատուիրակներն ու գործակալները զորս Ռուսիա ղրկեց ի Պուլկարիա՝ յեղափոխականներ էին, որք իրենց բան գործ ըրին գրգռել երկրին յեղափոխական տարրերը։

«Պ. Ստամպուլով ըսաւ նաեւ թէ Պուլկարք այժմ լիովին հասկցած են Ռուսիոյ դիտումներն, և պիտի պաշտպանեն զիրենք։ Պուլկարք մտադիր են վերժել ո՛և իցէ օտար Տէրութեան միջամտութիւնն իրենց ներքին գործերուն։ Ռուսիոյ համար պէտք է դաս մը լինէր Զօր. Քաուլպարսի պաշտօնին խղճալի անյաջողութիւնն։ Էրնռօթ չպիտի յաջողի Քաուլպարսէ աւելի, և մնաց որ Էրնռօթի գործողութեանց չպիտի ընենք նոյն թոյլտուութիւն զոր ըրինք Քաուլպարսի։

«Պ. Ստամպուլով յարեց որ եթէ Ռուսիա կը փափաքի վերահաստատել դիւանագիտական յարաբերութիւնները Պուլկարիոյ հետ և իբրեւ քաղաքական գործակալ ղրկել Էրնռօթ զօրավարն, այդ տարբեր խնդիր է։ Զօր. Էրնռօթ և Ցարութիւն էֆէնտի պատշաճ քաղաքավարութեամբ պիտի ընդունուէին եթէ Պուլկարիա գան իբրեւ կանոնաւոր քաղաքական գործակատարներ։ Բայց յայնժամ պարագայի պէտք չէ ստանձնեն ուրիշ տիտղոսներ կամ պաշտօններ բան ինչ որ սովորաբար ունին բանագնացք։ Նախարարապետն յարեց թէ պուլկարական նոր կառավարութեան մտադրութիւններն ու բաղձանքները ցարդ լիովին բացատրուած պէտք է լինին Բ. Դրան՝ Կ. Պոլսոյ պուլկար գործակալին՝ Տքթ. Վուլքովիչի կողմէ։

«Խօսելով միջազգային պարտաւորութեանց վրայ, Պ. Ստամպուլով յայտարարեց թէ Պուլկարիա պիտի կատարէ իւր ամեն պարտաւորութիւններ։ Այս միջոցիս բանակցութիւնք տեղի կ'ունենան օսմ. արժէթղթոց մէկ պատուիրակին հետ, ի գոհացուցիչ կարգադրութիւն ամեն ելմտական խնդրոց որք առկախ կը մնան Թուրքիոյ և Պուլկարիոյ միջեւ։

«Օտար երկիրներ ապաստանած պուլկար գաղթականաց նկատմամբ Պ. Ստամպուլով ըսաւ թէ պաշարման վիճակին ([illegible]) բարձման շնորհիւ, կարող պիտի լինին Պուլկարիա վերադառնալ ամեն անոնք որ ծանր յանցանքով մը դատապարտելի չեն։ Երկբայելի է սակայն թէ Պուրկազի, Ռուսճուքի եւ Սիլիստրէի ապստամբական շարժմանց մասնակցելու առթիւ դատական իշխանութեան հետ կարգադրելի հաշիւներ ունեցող անձինք պիտի համարձակի՞ն վերադառնալ։ Ինչ որ ալ լինի, Պուլկարիա մեծ վախ մը չունի այդ գաղթականներէ։ Համայն Պուլկարք միացեալ են սերտ միութեամբ մը. մասնիկը դուղնաքեայ փոքրամասնութիւն մ'են, եւ ազգովապէս պիտի զսպուին երբ փորձեն անկարգութիւն յարուցանել։»

«—Նոր պատերազմական նախարար Մուդքուրով գնդապետ այսօր ընդունեց սպայակոյտի ամեն սպաները։ Նորա պատերազմական նախարար անուանուիլն ընդհանուր գոհունակութիւն պատճառած է երկրին մէջ։»

«ՊՈՒԼԿԱՐԻԱ ՎԱՍՆ ՊՈՒԼԿԱՐԱՑ»

Սվօպօտա պուլկար թերթը կը գրէ խմբագրականի մը մէջ.

«Եւրոպա հնարքներ կը խորհի, և կը ջանայ դիւանագիտական միջոցներ գտնել Պուլկարիան ահաբեկելու, զլանալով ճանչել մեր նորընտիր Վեհապետն։ Իսկ մեք աշխատինք ճանչցնել տալ զնա, քանի որ օրինաւորապէս ընտրուած էր և համարձակ արտայայտենք մեր այն մտադրութիւն թէ Պուլկարիա Պուլկարաց պէտք է լինի։ Ի մի բան, հասկցնենք Եւրոպայի թէ չենք ուզեր այսուհետեւ խաղալիկ լինել Ռուսիոյ ձեռաց մէջ։»

—Սեպտ. 3ի գիշերը պարահանդէս մը տրուեցաւ սպայից զբօսարանին մէջ ի պատիւ Ֆերտինանտ Իշխանին, որ ներկայ գտնուեցաւ իւր հետեւորդաց հետ, և սրտագին համակրանօք ողջունեցաւ թէ՛ պարասրահը մտնելուն եւ թէ անտի մեկնելուն։

ՅՕԴՈՒԱԾ ՇԷՅԽ ՃԷՄԱԼ-ԷՏ-ՏԻՆԻ ԵՒ ԷՅՈՒՊ ԽԱՆ

Աֆղաններն անգամ կը զգան հրապարակագրութեան ոյժն։ Ահա՛ Աֆղան Շէյխն Ճէմալ-էտ-Տին, որ ժամանակէ մ'ի վեր Ռուսիոյ հիւրընկալութիւնը կը վայելէ, և անցեալներն Անգլիոյ և Աֆղանստանի յարաբերութեանց վրայ հականգլիական յօդուած մը տպած էր Նովօյէ Վրեմիայի։ Շէյխն այս օրերս նոր յօդուած մը տուաւ, Էյուպ Խանին Պարսկաստանէ փախստեան վրայ։ Շէյխը կ'ըսէ թէ «Էյուպ Խանին նկատմամբ Անգլիոյ տալիք որոշումը մեծ կարեւորութիւն ունի Ռուսիոյ համար։ Եթէ Շէյխը բռնուի, անգլ. Կառավարութիւնն այս անգամ չպիտի շատանայ պարսիկ Կառավարութեան հսկողութեան ներքեւ թողլով զայն, այլ Հնդկաստան պիտի ղրկէ, ուր Էյուպ Խան իւր եղբօր Եագուպ Խանի պէս ցկեանս գերի պիտի մնայ։ Սոյնպիսի եղելութիւն մը պիտի վհատեցնէ Աֆղանստանի ժողովուրդն և պիտի բարւոքէ Ապտ-իւր-Ռահման Խանին դիրքն։ Ո՛չ միայն յԱֆղանստան այլ և Կեդր. Ասիոյ միւս երկրաց մէջ հասարակաց կարծիքն է թէ Պարսկաստանի մէջ Էյուպ Խանին ցուցուած շնորհն արդիւնք էր ռուսական ազդեցութեան, այնպէս որ եթէ Էյուպ Խան վերստին բռնուի և Անգլիոյ յանձնուի առանց Ռուսիոյ միջամտութեան, բնիկ ժողովուրդը զայս պիտի համարի տկարութեան նշան մը Ցարին Կառավարութեան կողմէ։ Իսկ եթէ Էյուպ Խան ապահովապէս հասնի յԱֆղանստան, դժգոհ բնիկներէն բաղկացեալ բանակի մը գլուխ պիտի լինի, և Անգլիոյ դէմ պատերազմ պիտի մղէ, — պատերազմ որ երկար պիտի տեւէ։

«Շատ հաւանական է որ (կը յարէ յօդուածագիր Շէյխն) Անգլիացիք, երկրին մէջ խաղաղութիւն և բարեկարգութիւն ապահովելու պատրուակաւ, հաստատուին և ամրանան կարեւոր տեղեր, ինչպէս Հերատ, Ֆայզապատ և մինչեւ իսկ ի հեռաւորն Պատաքշան, Եարքանտի և Քաշղարի մօտ։ Այդպիսի պարագայից մէջ, զուրկ օտար աջակցութենէ, դժբախտ Աֆղանք իրենց անկազմ ոյժերով անկարող են դիմադրել, և պարտին հպատակիլ անգլիական իշխանութեան։ Անգլիա եթէ անգամ մը հաստատուի վերոյիշեալ կէտերն և Աֆղանստանի մէջէն ճամբայ մ'ունենայ, ըստ կամս կարող կը լինի Ռուսիոյ դէմ գրգռել Կեդր. Ասիոյ ցեղերը, չինական գաւառաց սահմանակից բնակիչներն, (որոց ամէնքն ալ Մահմետական են,) նիւթական նպաստներ ընելով անոնց։ Այս կերպիւ Անգլիա կրնայ անհաշուելի դեր մը բռնել ի Կեդր. Ասիա, ի նախատեսութիւն անգլո-ռուս գժտութեանց յԵւրոպա կամ յԱսիա։»

Տեղային հանգամանաց խորին գիտակցութիւն և նուրբ քաղաքագիտութիւն ցոյց տուող այս խորհրդածութիւններն ընելով, յօդուածագիր Շէյխը կ'եզրակացնէ թէ Ռուսիա պարտի ուշի ուշով դիտել Աֆղանստանի դէպքերուն նոր երեւոյթն և «տալ անոնց Ռուսիոյ պատմական շահուց համաձայն ուղղութիւն մը։»

Դիտելի է սակայն թէ մինչ Շէյխ Ճէմալ-էտ-Տին այնչափ մեծ կշիռ կուտայ Էյուպ Խանին ողջամբ Աֆղանստան մտնելուն, հեռագիր մը զոր հրատարակեցինք երէկ Սուրհանդակի լրոց կարգին մէջ, կը ծանուցանէր թէ Էյուպ Խան մտեր է յԱֆղանստան բայց չէ ընդունուեր բնիկներուն կողմէ, որք յիշելով ինչ որ քաշած էին մինչ Էյուպ Խան տէր էր Հերատայ, վռնտեր են զնա։ Եթէ այս լուր ստուգուի, Էյուպ Խանի փախստեան պատճառած հոգերն զգալապէս կը նուազին։

ՖՐԱՆՍԱ. — Ի Սէն Քլօտ տեղի ունեցաւ ի պատիւ Վոլդէրի և Քրիստինի կառուցեալ արձանի մը մերկացման հանդէսը, նախագահութեամբ կրթական նախարար Պ. Սբիւլլէի։ Քրիստէն Վոլդէրի աջակիցն եղած էր Ժիւրայի գաւառին սարկաց ազատագրման մարդասիրական գործին մէջ։ Տեղւոյն Եպիսկոպոսն ա՛յնչափ զայրացաւ այս հանդիսութեան համար, որ սպառնացաւ քաղաքէն մեկնիլ՝ ամբարիշտ փիլիսոփային փառաւորումը չտեսնելու համար, բայց յետոյ շատացաւ այս «մեղապարտ» արարողութիւնը քաւելու համար պատարագ մը մատուցանելով մայր-եկեղեցւոյն մէջ։ Մնաց որ, Ժիւրայի սարկաց ազատագրումը Վոլդէրի ամենէն մարդասիրական, ամենէն բարի գործերէն մին էր, եւ Վոլդէր-Քրիստէնի արարողութիւնն այս մարդասիրական գործին

—)(44)(—

ԹԵՐԹՕՆ ԱՐԵՒԵԼՔԻ

ԺԻՒԼ ՄԱՌԻ

ԹԷՈՒԷՋ

ՄԱՍՆ ԵՐԿՐՈՐԴ

ԲԱՂԴԻՆ ՊՈՂՈՏԱՅՆ

—Եթէ ուզէիք, այդ հողերը շատոնց ի վեր իմս կը լինէին։ Ինչ գին որ առաջարկէք, կ'ընդունիմ։ Սակարկութիւն չեմ ըներ։

Երկու երիտասարդները գոհունակութեան հառաչ մ'արձակեցին յականմայս. իրենց դէմքը պայծառացաւ։ Այնքան զգալի եղաւ այս որ Դուէզուա նշմարեց։

—Կը յուսամ որ, ըսաւ, եթէ նեղութեան մէջ լինիք, ձեր մտքէն կ'անցունէք զիս։

Այլ նոքա սեգ էին։ Զգուշացին բան մ'ըսել։

—Վաղը գործաւոր կը ղրկեմ ստակին, ըսաւ Դուէզուա։

Եւ դառնալով դէպ ի Ժան-Մառգ, եւ մասնաւորապէս խօսքն ուղղելով նմա.

—Այս տեսակ բա՞ն մը պատահելու էր որ գիւղը գայիք, ըսաւ ժպտելով։

Ժան-Մառգ չէր կրնար ըսել նմա թէ [illegible] պիտի գար, որովհետեւ ամեն բան յայտնած է Թէուէզի, որովհետեւ ըսած էր նմա թէ ինչո՞ւ համար չէր ուզեր, չէր կրնար սիրել զնա, որովհետեւ խոստում տուած էր մանկամարդ աղջկէն թէ փոխանակ մերժելու զՍամսոն, պիտի ջանար, —գիտցո՞ւն խոստում,—նորա նկատմամբ սնուցանել այն սէրը զոր կը տածէր Ժան-Մառգի վերաբերմամբ։

Երբ հեռացան Դուէզուայի քովէն, դղեկին առջեւ հանդիպեցան Գլէմանի, զոր ցնծութեամբ ողջունեցին եւ որ չարաշուք ակնարկ մը նետեց նոցա վրայ։

Պարտէզին մէջ, Թէուէզ, դղեակին առջեւ գտնուող լճակին շուրջը պտտելով նոցա կ'սպասէր, ծաղիկներ հաւաքելով եւ փունջ մը կազմելով։

Մանկամարդ աղջիկը նոցա մօտ եկաւ և ձեռքը կարկառեց։ Եւ իւր մատներն յականմայս երկար ատեն մնացին Ժան-Մառգի ձեռքին մէջ։

Քանի մը վայրկեան քալեցին լուռ։

Թէուէզ եւ Ժան-Մառգ, իրենց վերջին պատահման դառնակսկիծ յիշատակներով պաշարուած, դժգոյն էին։

Իրենց սիրտն ուժգնութեամբ կը տրոփէր եւ երբ իրենց ակնարկներն իրարու կը հանդիպէին, ընդփոյթ անդէն կը դարձնէին իրենց աչքերը, հեղձեալ, մշկեալ, կոկորդնին չորցած։

Գլէման միշտ կը դիտէր զնոսա դղեկին դրանդէն։

Ծառուղւոյ մը ծայրն, երեքն ի միասին մեկուսացեալ գտնուեցան ոստախիտ սարփինայի մը ետեւ։

Հոն կանգ առին մեքենաբար։

Եւ Թէուէզ, ցած ձայնիւ, խորապէս յուզեալ եւ խօսքը Սամսոնի ուղղելով.

—Ձեր բարեկամին համար գաղտնիք չունի՞ք։

—Ոչ, ըսաւ մեծագի երիտասարդն,—ինք եւս չափազանց յուզեալ,—Ժան-Մառգ երկար ատենէ, սկիզբէն ի վեր գիտէ թէ կը սիրեմ զձեզ... եւ իրեն ըսի նաեւ թէ տեղեակ էիք իմ սիրոյս... թէ խոստովանած էի ձեզ ամեն բան... այնպէս չէ՞, Ժան-Մառգ։

Նա հաստատեց գլուխը խոնարհեցնելով։

Այդ պահուն կարողութիւն չունէր խօսելու։

Իւր սիրտը պայթելու մօտ էր։

Թէուէզ նմա նայեցաւ, գոգցես ջանալով ոյժ առնուլ անկից։

Եւ Սամսոն, երկուքն ալ այնքան դժգոյն տեսնելով, ա՛յնքան դժգոյն որ կարծես թէ պիտի նուաղէին, Սամսոն սարսռաց։

—Աստուա՛ծ իմ, ըսաւ ինքնին, ի՞նչ կ'անցնի կը դառնայ։

Փոխն ի փոխն կը դիտէր զնոսա վրդովմամբ։

Բարեբաղդաբար նշմարեցին զայս, եւ երկուքն ալ—Ժան-Մառգ եւ Թէուէզ—ժպտեցան նմա կամքի հրաշալի զօրութեամբ մը։

Սամսոն շունչ առաւ, կը խեղդուէ՞ր։

—Պարո՛ն Սամսոն, ըսաւ Թէուէզ ընդհատեալ նախադասութեամբք, կը սիրէք զիս... խոստովանեցաք ինձ ձեր սէրը... կ'ուզէք գիտնալ թէ չե՞մ մերժեր ձեր սէրը... չեմ գիտեր ինչպէս մէկ բառով ըսել ձեզ... թէ պատրաստ եմ խրախուսել զձեզ...

Սամսոն ձեռները միացուց։

Երկիւղով համակուած էր։

—Շատ զգածուած եմ ձեր սէրէն... պարոն Սամսոն... երջանիկ եւ հպարտ եմ ատոր համար... որովհետեւ կը ճանչեմ զձեզ... Սիրեցէք զիս ուրեմն... Ձե՛մ արգիլեր ձեզ...

Լռեց, եւ մինչդեռ Սամսոն՝ երանութենէն յիմարացած՝ կը քաշէր նորա ձեռքն համբուրելու համար, տխրութեամբ նայեցաւ Ժան-Մառգի, շրթունքն երերացին, առանց բառ մ'արտասանելու, եւ երիտասարդն հասկցաւ թէ կը հարցնէր իրեն.

—Գո՞հ ես, այս չէ՞ր ուզածդ։

Ժամ մը յետոյ, երբ Սամսոն, գործարան վերադառնալով, մօրն առջեւ բերաւ այս տեսարանը, դարձեալ հարցուց ինքնին.

—Սակայն ինչո՞ւ համար Ժան-Մառգ եւ Թէուէզ այնքան տխուր էին։

Թէուէզի համար ունեցած տռփը զոհելով իւր բարեկամին նկատմամբ տածած սիրոյն, Ժան-Մառգ չէր անգիտանար թէ թէ քանի մը օրեր պիտի տառապէր, սակայն չէր գիտեր թերեւս թէ բարոյական ի՛նչ մեծ տանջանաց կ'ենթարկէր զանձն։

Իւր գերագոյն որոշման մէջ յարատեւելով, առաջուան պէս չէր խոյս տար այն առթներէն յորս կրնար մանկամարդ աղջկան հանդէպ գտնուիլ, այլ գործերն այնպէս կը կարգադրէր որ այս տեսակցութիւնք Սամսոնի ներկայ եղած ատեն միայն տեղի կ'ունենային։

Իւր բարեկամին տեսիլն ոյժ կուտար իրեն եւ եթէ նորա երջանկութեան տեսարանն—որովհետեւ Սամսոն կը հաւատար թէ Թէուէզ կը սիրէ զինքը—կը գրգռէր իւր նախանձը, չար զգացում մը չէր այդ նախանձն, այլ աւելի վիշտ մը, վիշտն այն կորուստին որում կը դատապարտէր ինքզինքն։

Ի՛նչու նախանձոտ լինէր։

Աներկբայ չէ՞ր որ Թէուէզի սիրտն իրենն էր... թէ, եթէ բառ մ'արտասանէր, իւր թեւերուն մէջ կ'իյնար նա։

Եթէ կը տանջուէր, պատճառն այն էր որ կը տեսնէր Թէուէզի բռնազբօսութիւնն, իւր անձին վրայ բանեցուցած ճնշումը։

Մանկամարդ աղջիկն որքան ալ կը մաքառէր իւր անձին դէմ, որքան ալ կը զսպէր իւր սիրտն, ամեն բան ի նա կը խոյանար դէպի Ժան-Մառգ։

Եւ Սամսոն, սէրէն կուրցած, բան մը չէր նշմարէր։

Ժան-Մառգ այսպէս որքա՛ն կսկծալի տեսարաններու,—կսկծալի իրեն համար, կսկծալի հէգ Թէուէզի համար,—հարկադրուեցաւ ներկայ գտնուիլ։

Երբ երեքն ի միասին միայնակ կը գտնուէին, եւ Սամսոն կը քաշէր կը տանէր Թէուէզն իւր սիրոյն վրայ խօսելու համար նմա, կը քաշէր կը տանէր նաեւ Ժան-Մառգն, որովհետեւ կը կարծէր թէ Ժան-Մառգ երջանիկ էր իւր տեսածին, լսածին վրայ, իւր բարեբաստութեան վրայ։ Ի մի բառ, սիրային յիմարութիւններ էին ասոնք որոց ունկն կը դնէր Ժան-Մառգ։ Կը տեսնէր Սամսոնի խանդաղատ խոր նայուածքներն, ու կը լսէր անձնուիրութեան եւ անսահման գորովանաց հրատապ խօսքերն,—ինչպէս եւ Թէուէզի պատասխաններն այս սիրային խոստովանութեանց, տարտամ պատասխաններ, զորս կուտար կարելի եղածին չափ խաղաղ եւ գրեթէ միշտ խեղդուկ ձայնով մը։

Թէեւ իւր սէրէն կուրցած, Սամսոն երբեմն երբեմն փայլակի նման անորոշ կասկածներ կ'ունենար թէ գաղտնիք մը կար ծածկուած Թէուէզի վարման տակ։

—Համբերատար դէմքով մը կը պատասխանէք ինձ, Թէուէզ, ըսաւ օր մը նմա։ Թէեւ արտօնութիւն տուիք ինձ սիրել զձեզ, սակայն կարծես թէ ներկայութիւնս կը տաղտկացնէ զձեզ։ Ի՞նչ կայ։ Ինչո՞ւ համար այսպէս էք։ Ի՞նչ ըրի ձեզ։ Այնքան քաղցր եւ այնքան բարի էք որ թերեւս կը վախնաք թէ սիրտս կը խոցէք՝ ըսելով ինձ թէ չէք սիրեր զիս։

Սակայն Թէուէզի մէկ ժպիտը շուտով կը փարատէր այս կասկածները։

—Թէուէ՛զ, կը սիրէ՞ք զիս, ըսաւ օր մը։

—Արդէն չե՞մ ըսած ձեզ, պատասխանեց մանկամարդ աղջիկը դողդղալով։

—Երբէ՞ք։

—Ուրեմն հա՞րկ է որ ըսեմ ձեզ։ Այնքան դժուար բա՞ն մ'է տեսնելը։

—Պատասխան չէ՞ք տար, ըսաւ տխրութեամբ։

(Շարունակելի)

յիշատակութիւնն երկրի , ուստի , պատամիւ «կաթոլիկներ» զարմացան որ տեղւոյն Եպիսկոպոսն այսչափ զօրաւոր ցուցնելով մէկ դար առջեւան եկեղեցականաց կողմը կը բռնէր , որք ընդդիմացած էին իրենց սեփական սարուկներուն պատգամին ։ Պ. Սեբիլլէ իւր բանախօսութեամբ դրուատեց զՎողէժ իբրեւ նախակարապետ 1789ի Յեղափոխութեան ։

—Լորտ Սալզպըրի , որ սովորութիւն ունի ամեն տարի Ֆրանսա գիւղագնացութեան երթալու , այս օրերս ալ Ռուայա (Ֆրանսա) երթալուն առթիւ այցելութիւն մը տուաւ Պ. Ֆլուրէնսի , Ֆրանսայի արտաքին գործոց նախարարին ։

ԱԶԳԱՅԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՀՐԱՒԷՐ

ԱՌ ԱԶԳԱՅԻՆ ԵՐԵՍՓՈԽԱՆՍ

Ազգ. Ժողովոյ Ե. Նիստը տեղի պիտի ունենայ առաջիկայ Ուրբաթ , 4 Սեպտեմբեր , ի Մայր-Եկեղեցւոյ Գում-Գաբուի , Քաղաքական Ժողովոյ ընտրութիւնը կատարելու համար , երկպատիկ ցանկին վրայ քուէարկութեամբ ։

Ատեանը պիտի բացուի ի ժամ 3 ։

Հրաւիրեալ են Ազգ. Երեսփոխանք իրենց ազգասիրական պարտականութիւնը կատարելու փութալ ։

Մնամ աղօթարար
Պատրիարք Կ. Պօլսոյ
ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ ԱՐՔԵՊԻՍԿՈՊՈՍ
1 Սեպտեմբեր 1887

Ամեն. Ս. Պատրիարք Հայրն երէկ յատուկ հրաւիրագրեր ուղղեց եկեղեցական նորընտիր վեց երեսփոխանց , պաշտօնապէս ծանուցանելով նոցա ընտրութիւնն և շնորհաւորելով նոցա պաշտօնը ։

Ցորմէ հետէ Կարս անցաւ Ռուսաց տիրապետութեան ներքեւ, կովկասեան իշխանութիւնն հետամուտ է միշտ հաստատել Կարսի հողերուն վրայ ռուս և գերման գաղթականներ ։ Քանի մը ամիս առաջ ռուս լրագիրք ծանուցին թէ 100ի չափ գերման գաղթականք Կարս կ'ուղարկուին կառավարութեան ծախիւք, մինչդեռ Կարսի և Աղէքսանդրաբոլի հայք հողի անբաւականութեան պատճառաւ միշտ խնդիրք կը ներկայացնեն ռուս կառավարութեան ։ Այս օրերս Թիֆլիսէն անցնելով դարձեալ դէպի Կարս ուղեւորած են ռուս գաղթականաց նոր խումբեր , ամենքն ալ խղճալի վիճակի մէջ ։

Արժ. Տ. Վահան վարդապետի այն հետաքրքրական նամակի մէջ՝ զոր հրատարակեցինք երէկ, յիշատակուած է Վենետկոյ Ս. Խաչ եկեղեցին որոյ համար նամակագիրը կը հարցնէ թէ «Եւրոպիոյ այդ քաղաքին մէջ եղած հայ եկեղեցին հիմայ ու՞ր է, ո՞յր ի ձեռին է . . .» Այդ եկեղեցին միշտ կեցած է ի Վենետիկ , Ս. Խաչ անուամբ, և տեղացիներէն ճանչցուած է Հայոց եկեղեցի ։ Մխիթարեան վարդապետք որոշեալ օրեր այդ եկեղեցւոյն մէջ պատարագ կը մատուցանեն ։

ՍԷՄԷՐՃԵԱՆ ԸՆՏԱՆԻՔՆ հրապարակաւ իւր շնորհակալիքը կը յայտնէ ամեն անոնց որք վշտակցութիւն արտայայտած էին Օր. Զարուհի Սէմէրճեանի տարաժամ մահուան առթիւ , ներկայ գտնուելով յուղարկաւորութեան հանդիսին ։

Հանգանակութիւն ի նպաստ մանկանց Նորոգութեան Ս. Աստուածածնայ եկեղեցւոյ Եէնիգէօյի .

Գ. ՑՈՒՑԱԿ

Բ. ցուցակին ընդհ. գումարը ղրշ	7,545
Մեծ. Եղբարք էֆ.ք Մագալեան	216
» Մկրտիչ էֆ. Եղիաեան	108
» Տիգրան » Ալլահվէրտեան	81
Բարեպաշտուհի Տիկին ոմն	60
Մեծ. Գէորգ էֆ. Սարրաֆեան	60
» Բարթեկ » Լօգմաճիօղեան	54
» Գառնիկ » Նարէկտսեան	54
» Գալուստ » Հովիկեան	54
» Գրիգոր » Թորոսեան	54
» Եղբարք » Բալուքճեան	54
» Մանուէլ » Պէշիրեան	54
» Յակոբ » Փափազեան	54
» Յովհաննէս » Խորխոռունի	54
» Յովհաննէս » Պէզազեան	54
» Սարգիս » Սիմոնօֆ	54
» Սուքիաս » Սարուխանեան	54
» Դամիանոս » Համբարձումեան	40
» Եղիա » Կարապետեան	40
» Խաչատուր » Պիպերեան	40
» Յովհաննէս » Ջամիչեան	40
» Սարգիս » Պետրոսեան	40
» Սիմոն » Գազազեան	40
» Առաքել » Բօրեաղեան	27
» Գաբրիէլ » Կիրակոսեան	27
» Յակոբ » Նասեան	27
» Քրիս » Գրիգորեան	27
Համեստ. Տիկին Բ. Թագւորեան	27
» Սոֆիկ Լաթիֆեան	27
» Օրդ. Երանուհի Թագւորեան	27
» Քորք Նեքտար և Եւփիմէ	27
Գումար ղրշ.	9,120

Ի դիմաց Յանձնաժողովոյ
Ատենադպիր Ատենապետ
Ց. ՔԷՕՄՈՒՐՃԵԱՆ ՄԱՐՈՒՔԷ ՖՐԵՆԿԵԱՆ

Հրատարակուեցաւ **ԲՈՒՐԱՍՏԱՆ ՄԱՆԿԱՆՑ** պատկերազարդ հանդէսի Զ. տարոյն 16րդ թերթն , հետեւեալ բովանդակութեամբ ։

Ծանուցում . — Մանկան խօսք . — Սուլտան մը . — Ապոլոնոյ մը երազը . — Ալյոց գործին մ՚ խաւնակը . — Գրիգորիկ . — Արտաշէսն . — Աշխարհագրական (Տրապիզոն) . — Աստղին տնտեսութիւն . — Հանճարեղ պատասխանք . — Մըրխոտոն և առողջապահութիւն . — Հանելուկք ։

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՊԱՏՈՒԱՆՇԱՆՔ

Օսմանիէի աստիճանուաւ պատուանշան տրուեցաւ Պասրայի նորընտիր կուսակալ Նաֆըզ փաշայի ։

ՊՈՒԼԿԱՐԱԿԱՆ ԽՆԴԻՐ

Ինչպէս յայտնի է , պուլկարական խնդրոյն առթիւ Գերմանիոյ կողմէ եկած պատասխանին վրայ, Նախարարական Յանձնաժողովը քանի մ՚օրէ ի վեր ի նիստ կը գումարի ի Բ. Դուռն և ի կայս. պալատն ։

Նախարարաց Խորհուրդն ևս յատկապէս այս խնդրով զբաղելու համար յարտասովոր նիստ գումարեցաւ երէկ ։

Թարիք կ՚իմանայ թէ սոյն նիստին մէջ որոշուեր է ինչ ինչ ղեկուցումներ ընել Լոնտոնի, Վիեննայի և Հռոմի դահլիճներուն և այս առթիւ տեղեկագիր մը պատրաստելով մատուցուեր է Վեհ. Սուլթանին ։

Իսկ Սաատէթ կըսէ թէ Բ. Դուռը մինչեւ երէկ իրիկուն պատասխանած չէր գերմանական կառավարութեան և հաւանական կը կարծուի որ ընդհանուր ծանուցագիր մ՚ուղղէ մեծ Տէրութեանց ։

* * *

Բերայի լրագիրք կարեւոր լուր մը կը յիշեն զոր ստացած են Սոֆիայէ . Իտալիոյ դիւանագիտական գործակատար Սօնազ կոմսը Ֆէրտինանտ իշխանէն պաշտօնական ունկնդրութիւն մը խնդրեր և ստացեր է ։ Այս դէպք իբր նշան մը կը համարուի թէ Իտալիա կը ճանչէ Պուլկարիոյ նորընտիր իշխանը ։ Հետեւաբար Սոֆիայի ժողովուրդը խմբովին Սօնազ կոմսին բնակարանին առջեւ երթալով , եռանդագին ցոյց մ՚ըրեր է ։ Իտալիոյ ներկայացուցիչն այդ առթիւ պատգամաւորութիւն մ՚ընդուներ է որ խնդրեր է ի նմանէ Ումպէրթօ Թագաւորին կառավարութեան հաղորդել պուլկար ժողովրդեան երախտագիտական զգացումներն իր համակրալից ընթացքին համար զոր Իտալիա բռնած է հանդէպ Պուլկարիոյ, արդի տագնապին ծագումէն ի վեր ։

Կը յուսացուի եղեր թէ Անգլիոյ և Աւստրիոյ հիւպատոսք ևս պիտի հետեւին իրենց իտալացի պաշտօնակցի ընթացքին ։

Թարիք դիտել կուտայ թէ այս մասին ո՛ և է տեղեկութիւն հասած չէ մայրաքաղաքիս պաշտօնական ակմբոց և թէ աւստրիական հիւպատոսն իւր կառավարութենէն արձակուրդ ստացած լինելով, այսօր վաղը պիտի մեկնի Սոֆիայէն ։

—Սոֆիայէն կը գրեն թէ Քոպուրկի իշխանն յոյժ առանձնացեալ կեանք մը կ՚անցունէ ի Սոֆիա եւ գրեթէ բընաւ դուրս չելներ պալատէն ։ Ամեն առաւօտ իշխանը կաթոլիկ քահանայի մ՚այցելութիւնը կ՚ընդունի որուն հետ կը տեսակցի երկարօրէն ։ Ժամէ ի ժամ կ՚սպասուի եղեր որ իշխանին թիկնապահ աւստրացի հազարապետ Լաապ պատերազմական նախարար անուանուի ։

Ամեն անոնք որոց վրայ կասկած կայ թէ հակառակորդ են իշխանին, կը լրտեսուին խնամով ։ Մատնիչներ կը վխտան եղեր ոստիկանական և ներքին գործոց նախարարութեան պաշտօնատան մէջ ։

ՊՈՒԼԿԱՐԱՑ ԷՔԶԱՐՔԸ

Պուքրէշէն հեռագիր մ՚ուղղուած էր առ Ժուռնալ տը Տէպա , ծանուցանող թէ պուլկար կառավարութիւնը դադրած է այլ եւս Կ. Պոլսոյ Էքզարքարանի հոգեւոր իշխանութիւնը ճանչնալէ և թէ Գեր. Տ. Եօսէֆի տեղ Էքզարք անուաներ է զՏ. Անդիմոս ։

Մոնիթէօռ դիտել կուտայ թէ այս լուր անհիմն լինելու է հետեւեալ պատճառներով ։ Նախ որ Պուլկարաց Էքզարքն իշխանապետութեան կողմէ չընտրուիր, այլ Սինոդին կողմէ ։ Երկրորդ՝ ցորքան Էքզարքարանի կեդրոնը Կ. Պոլիս է , Էքզարքի ընտրութիւնը պէտք է վաւերացուի կայս. կառավարութեան կողմէ եւ իշխանապետութիւնն այդ գործին միջամտելու իրաւունք չունի ։ Այսու հանդերձ Տէպայի հրատարակած լուրն ամեն տեսակէտով անհիմն չէ , վասն զի կ՚ըսուի թէ Կ. Պոլսոյ պուլկարական պատուիրակ Տր. Վուլքովիչ երկար ժամանակէ հետէ կը սպառնայ եղեր Տ. Եօսէֆի պաշտօնանկ ընել տալ զնա, եթէ իւր ազդեցութիւնն ի գործ չդնէ Խնամակալութեան և Քոպուրկի իշխանին կուսակիցները չահելու համար ։

Պ. ՖՐԻՏՐԻԽ ՔՐԻՒՊ

Երկուշաբթի իրիկուն կայս. պալատան մէջ շքեղ հացկերոյթ մը տրուեցաւ ի պատիւ Պ. Ֆրիտրիխ Քրիւպի ։ Ներկայ էին Մեծ-Եպարքոս Քեամիլ փաշա , Սպարապետ Ալի Սաիպ փաշա, Ծովային նախարար Հասան փաշա , արքունեաց հրամանատար Օսման փաշա , կայս. պալատան առաջին քարտուղար Սիւրէյա փաշա , Վեհ. Սուլթանի թիկնապահ Տէրվիշ փաշա , կայս. անձնական Գանձուն նախարար Յակոբ փաշա, գաղթականաց ընդհանուր վարչութեան նախագահ Եուսուֆ Րիզա փաշա , Տրըբէյէ փաշա , բժշկապետ Մավրոյէնի փաշա , առաջին սենեկապետ Օսման պէյ , Արտաքին գործոց նախարարի խորհրդական Տատեան Յարութիւն էֆէնտի , կայս. պալատան երկրորդ քարտուղար Գատրի պէյ , Վեհ. Սուլթանի առաջին թիկնապահ Մէհմէտ փաշա , Ն. Վեհափառութեան մասնաւոր քարտուղար Րէշիտ պէյ , սենեկապետ Բաղըպ պէյ , թիկնապահ Ֆէրիտ Րիզա փաշա , Դամբօսէվէնէր փաշա , Խարբիէի արարողապետ Իպրահիմ պէյ , թիկնապահ Ահմէտ փաշա , կայս. պալատան քարտուղարներէն Քեազիմ պէյ, գերմանական դեսպանատան գործակատարն ու առաջին թարգմանը , Քրիւպի զինագործարանին ընդհ. տնօրէն Պ. Ենկէ , Պիզմարք իշխանի անձնական բժիշկ Տօքթէօռ Շըվէնինկէր և Պ. Պ. Եօտ, Պարոնձ և Մէնսհաուզէն ։

Սեղանէն յետոյ Պ. Քրիւպ եւ իւր ընկերք Վեհ. Սուլթանին ներկայանալու պատիւն ունեցան որ սիրալիր ընդունելութիւն մ՚ըրաւ անոնց ։ Այս առթիւ Ն. Վեհափառութիւն ադամանդազարդ սիկառի տուփ մը նուիրեց Պ. Ֆրիտրիխ Քրիւպի , երկրորդ կարգի Օսմանիէ պատուանշան՝ գերմանական դեսպանատան գործակատարին , երկրորդ կարգի Մէճիտիէ նոյն դեսպանատան առաջին թարգմանին , երրորդ կարգի Մէճիտիէ՝ Պ. Քրիւպի անձնորդւոյն և երկրորդ կարգի Օսմանիէ Քրիւպի զինագործարանին ընդհ. տնօրէն Պ. Ենկէի ։

Յաւարտ ունկնդրութեան , գերմանացի հիւրերը թէյով պատուասիրուեցան և ժամը 5ին պալատական կառքերով Բերա վերադարձան ։

—Երէկ Պ. Քրիւպ եւ իւր ընկերք յատուկ շոգենակոյկով Մեծ կղզի գնացին ։ Պ. Քրիւպի կ'ընկերանար թընդանօթարանի վերատեսուչ Սալիհ փաշայի փեսայ Սապիթ փաշա ։ Անդ Տիասբալօ կոչուած տեղը շքեղ հացկերոյթ մը տրուեցաւ ի պատիւ Պ. Քրիւպի ։ Սեղանին ներկայ էր , ի մէջ այլոց , Ղալաթիոյ վաճառականներէն Մուրատեան Մկրտիչ էֆէնտի որ հրաւիրուած էր յատկապէս ։

Հացկերոյթը պատրաստած էր Օթէլ Տէզ-Լէթէրանժէի տէր Պ. Աբոստոլաքի Արկիրօբուլօ ։

—Սպարապետ Բարձր. Ալի Սաիպ փաշա երէկ իրիկուն հացկերոյթ մը տուաւ Պ. Ֆրիտրիխ Քրիւպի և նորա ընկերաց ։

ՊԱՌՈՆ ՀԻՐՇ

Րումէլիի երկաթուղեաց արտօնատէր Պարոն Հիրշ երէկ իւր ներկայացուցչին միջոցաւ Բ. Դրան աղերսագիր մը մատոյց յորում կը յայտնէ թէ մտադիր է Րումէլիի երկաթուղեաց մենաշնորհը վաճառել միացման գծերու շինութեան օսմանեան ընկերութեան եւ ինք բոլորովին գործէ քաշուիլ ։

Նախարարաց Խորհուրդն իւր այսաւուր նստին մէջ սոյն աղերսագրով պիտի զբաղի ։

Գերմանական դեսպանատան գործակատարն երէկ Բ. Դուռը գնաց եւ տեսակցեցաւ Բարձր. Մեծ. Եպարքոսին եւ Արտաքին գործոց նախարարի խորհրդական Վսեմ. Տատեան էֆէնտիի հետ ։

--Կը յիշուի թէ Վեհ. Սուլթանի գահակալութեան տարեդարձին առթիւ յիսուն-հինգ բանտարկեալք , որք իրենց պատժոյն մէկ երրորդ մասն աւարտած էին, ազատ պիտի թողուէին ։ Արդ երէկ յատուկ պաշտօնեաներ կեդրոնական բանտն երթալով արձակեցին այդ բանտարկեալներն որք ի միբերան «բատիշահըմ չօք եաշա» աղաղակեցին ։

—Պոլսոյ նախնական դատարանի պատժական երկրորդ ճիւղը կը ծանուցանէ թէ սեպտեմբեր 1 էն սկսեալ պարապոյ օրերէն զատ , դատարանն ամեն առաւօտ ժամը չորսէն բացուելով մինչեւ հինգ ներքին գործողութիւններով պիտի զբաղի եւ յետոյ պիտի ձեռնարկէ դատավարութեանց եւ թէ որոշեալ ժամուն ներկայ չգտնուողներու մասին պիտի գործադրուի պատժական դատավարութեան օրինաց տրամադրութիւնն ։

—Սելանիկի ընդհանուր դատախազ Ղալիպ պէյ երէկ մայրաքաղաքս ժամանեց ։

—Մախսուսէի վարչութեան գործառնութիւնն ընդարձակելու և զայն օսմանեան մեծ ընկերութեան մը վերածելու համար կազմեալ յանձնաժողովը թէեւ անցեալ հինգշաբթի ի նիստ գումարեցաւ, սակայն Ազարեան էֆէնտիի կողմէ ներկայելի ծրագիրը տակաւին պատրաստուած չլինելով, նիստն յետաձգուեցաւ ։

—Մաքսային վարչութիւնը տարեկան 180,000 ոսկւոյ գումար մը կը վճարէ հանրային պարտուց Թողեալ հասութից վարչութեան ։ Արդ , այս անգամ Մաքսային վարչութիւնն ամբողջովին վճարեց ելմտական 1303 տարւոյ առաջին վեցամսեայ գումարն 90,000 ոսկի ։

—Ծովային Խորհրդոյ պետոյից նախագահ Ֆէրիտ Իպրահիմ փաշայի աղջիկն ամուսնացաւ կայս. Իզզէտտին շոգենաւուն հրամանատար հազարապետ Ճեմիլ պէյի հետ ։ Հարսանեաց հանդէսը տեղի ունեցաւ Իպրահիմ փաշայի ամարանոցին մէջ ի Գըզըլ Թօփրագ ։

—Թարիքի ուղղեալ նամակ մը ձեռնհաս իշխանութեան ուշադրութիւնը կը հրաւիրէ Գատը գիւղի Յունաց և Հայոց գերեզմանատանց վրայ «որք , կըսէ , գիւղին շատ մօտ կը գտնուին, և կրնան հանրային առողջութեան վնասել ։ Արդէն կայս. հրամանաւ Ուզուն Չայըրի մէջ առանձին տեղեր ցոյց տրուած էին ոչ-մահմետական ժողովրդեան գերեզմանատանց համար . սակայն այս որոշումն դեռ գործադրուած չէ ։» Նամակագիրը կը յարէ թէ գիւղին լատինք, հռոմէականք եւ հրեայք , որք ի Գատը գիւղ գերեզմանատուն չունին , ստիպուած են իրենց մեռեալները Բերա եւ այլուր փոխադրել որ այլ եւ այլ դժուարութեանց և անտեղութեանց պատճառ կը լինի յաճախ ։

—Պրուսայէն կը գրեն թէ ուրբաթ օրը կարկտախառն սաստիկ անձրեւ մը տեղալ սկսեր է քաղաքին մէջ . կը պատմուի թէ 30—35 տարիէ ի վեր այս տեսակ բան չէր տեսնուած ։ Քանի մը ժամուան մէջ փողոցներն առուակներու փոխարկուեր են , շատ մը խանութներ ողողուեր և գաղթականաց բնակած տուները փլեր են ։

Յայտնի է թէ երկար ժամանակէ ի վեր երաշտութիւն կը տիրէր ի Պրուսա ։

—Անգլիոյ պատերազմական նախարարութիւնն որոշեր է այսուհետեւ 5000 ֆրանք պարգեւ տալ այն սպայից որք յաջող քննութիւններ անցունեն արաբերէն , ռուսերէն կամ թուրքերէն լեզուաց մէջ ։

—Օսմ. Րէժիի ընդհ. տնօրէն Պ. Ֆրանք Օպուանօ երէկ մեկնեցաւ մայրաքաղաքէս ի Վիեննա , Բարիզ եւ Պէրլին , իւր պաշտօնին վերաբերեալ գործոց պատճառաւ ։ Պ. Օպուանօ կը վերադառնայ երեք շաբաթէն ։

—Առջի օրը ցաւալի արկած մը պատահեցաւ ի Բէնտիք ։ Երկու տարեկան տղայ մը գիւղին շրջակայքը պտտած պահուն , խոշոր քար մը բըրթելով լերան կողքէն՝ վրան գլորեցաւ եւ ճմլեց զայն ։ Երբ հեգ մանկան դիակը տուն տարին , մայրն յուզման սաստկութենէն խելքը կորսնցուց ։

—Ամերիկեան Բէնսաքոլա մարտանաւն ի մօտոյ Իզմիրի նաւահանգիստը պիտի այցելէ ։

—Քիոսի մէջ սաստիկ երաշտութիւն կը տիրէ և ջուրի պէտքն հետզհետէ զգալի կը լինի եղեր ։ Կղզւոյն ջրհորներէ շատերն հետզհետէ ցամքեր են և գիւղերուն մէջ անասնոց տալու ջուր չի կայ եղեր ։

Վերջին օգոստոս ամսոյ մէջ երկրաշարժի հինգ զօրաւոր ցնցմունք պատահեր են ի Քիոս ։

—Գարթալի ոստիկանութիւնն յաջողեր է ձերբակալել Մանավ օղլու Էմին անուն աւազակն որ ժամանակէ մ՚ի վեր այդ կողմերը կ՚ասպատակէր ։ Աւազակը թէեւ զէնք քաշելով ուզեր է փախչիլ , սակայն ոստիկանաց մին նորա ճամբան կտրեր եւ հրացանի բունով կուրծքին զարնելով գետին ձգեր է , որով ոստիկանք կրցեր են ձերբակալել զայն ։

ՇԱԲԱԹԱԿԱՆ

ՆԵՐԿԱՅԱՑՄՈՒՆՔ

Օսմանեան Գուսաներգական խմբին
ԱՌԱՋՆՈՐԴՈՒԹԵԱՄԲ Պ. Ս. ՊԷՆԼԵԱՆԻ

Չորեքշաբթի գիշեր , Գատըգիւղ , Մէօհիւրտարի պարտէզը , ԼԱ ԲԷԼ ԷԼԷՆ օբէրէթ 3 արար ։

Հինգշաբթի գիշեր , Բերա , Թատրոն Վէրտի , ԲԷՆՊԷ ԳԻՁ օբէրէթ 3 արար ։

Ուրբաթ ցերեկ , Իւսկիւտար , Ամերիկեան Թատրոն , ԺԻՐՕՖԼԷ ԺԻՐՕՖԼԱ օբէրէթ 3 արար ։

Շաբաթ գիշեր , Գատըգիւղ , Մէօհիւրտարի պարտէզը , ԺԻՐՕՖԼԷ ԺԻՐՕՖԼԱ օբէրէթ 3 արար ։

Կիրակի ցերեկ , Իւսկիւտար , Ամերիկեան Թատրոն , ԲԷՆՊԷ ԳԻՁ , օբէրէթ 3 արար ։

Կիրակի գիշեր Բերա , Թատրոն Վէրտի , ԺԻՐՕՖԼԷ ԺԻՐՕՖԼԱ օբէրէթ 3 արար ։

Երիտասարդ մը որ լաւ բաւականին Թուրքերէն լեզուի հմուտ է կը փափաքի վաճառատան մը քով գրագրութեան և գործակատարութեան պաշտօն վարել ։ Բաւական տարիներէ ի վեր փորձառութիւն ըստացած է վաճառատաններու քով ծառայելով ։

1161 1—3

ՆԱՄԱԿ ԱՌ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Ի Կէտիկ Փաշա բացուած Լեզուաբանական վարժարանի ծրագրոյն մէջ , ի շարս դասատուաց իմ անունս ալ կարդացի մեծ զարմանօք , զի յիշեալ վարժարանի Հիմնադիր-Տնօրէն Տ. Մ. Միրիճանեան էֆէնտիի անձնաւորութիւնն ինձ անծանօթ ըլլալով հանդերձ , ո՛չ այսպիսի բանակցութեան մըտած և ոչ ալ նոյն վարժարանի մէջ պաշտօն վարելու դիտաւորութիւն ունեցած եմ ։

Ի. ՍԱՐԱՑՏԱՐԵԱՆ

ՆԿԱՐԱԳՐԱԳՐԱԿԱՆ

ՈՒՂԵՒՈՐՈՒԹԻՒՆ

Ի ՀԱՅԱԲՆԱԿ ԳԱՒԱՌՍ
ՄԱՆՈՒԷԼ Կ. ՄԻՐԱԼԻՄԵԱՆՑԻ
Բաժանեալ յերիս մասունս

Սոյն երկասիրութիւն որ Սահակ Մեսրոպեան գրական մրցանակի առաջին աստիճանին արժանացաւ , կը վաճառուի ամեն հայ գրավաճառաց քով , և կեդրոնատեղին է Ալամեան Եղբարց գրատունը , Պոլիս , Զագմոգճըլար - Եօքուշու , թիւ 51 ։

Գաւառներէն եղած յանձնարարութիւնք ճշգիւ կը կատարուին ։ Փոխանցուցիչ զեղչ կը լինի , մանաւանդ աւելի գնողաց համար ։

Ա. և Գ. մասերն 8 ական , իսկ Բ. մասը 10 ղրուշ ։

1119 1—3

ԱԶԴ

ՕՍՄ . ՀԱՆՐ. ՊԱՐՏՈՒՑ ՎԱՐՉՈՒԹԵԱՆ

Օսմ. Հանրային Պարտուց Վարչութիւնը կը ծանուցանէ հասարակութեան թէ 1/13 սեպտեմբերէն սկսեալ կէս առ հարիւր (1/2 %) տոկոս մը կը վճարուի Օսմ. Հանրային Պարտուց Արձանագրեալ արժէթղթոց թիւ 11 եւ Միացեալ արժէթղթոց թիւ 8 կտրոններուն վրայ ։

Կ. Պոլիս , 29 օգոստ 87

846 6—6

ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ
ԽՆԱՅՈՂԱԿԱՆ ՃԱՇԱՐԱՆ

Ղալաթիա , Վօյվօտայի պահականոցին դէմ

Արեւելեան Ճաշարանն՝ որ Ղալաթիոյ բոլոր ճաշարանաց բաղդատմամբ զեղչեալ գներ որոշած էր իւր կերակրոց , իւր մեծարգոյ յաճախորդաց աւելի եւս դիւրութիւն մ՚ընծայելու նպատակաւ ընդհանուր կերակրոց գնոյն վրայ նոր զեղչ մ՚ալ ըրած է ներկայ ամրան եղանակին մէջ ։ Այս առթիւ կը ծանուցուի արգոյ հասարակութեան թէ Արեւելեան Ճաշարանն յաճախող Պատ. անձինք՝ հակառակ գնոց աժանութեան, մեծապէս գոհ պիտի մնան, որպէս միշտ, կերակրոց զանազանութենէն և ընտրութենէն , ճաշարանին մաքրութենէն և սպասարկութեանց կանոնաւորութենէն ։ Փափաքողաց տուներն ալ ճաշ կը ղրկուի, գոհացուցիչ պայմաններով ։

1106 4—4

ՀԵՌԱԳՐԱԼՈՒՐՔ

ԱԺԱՆՍ ՀԱՎԱՍ

Սոֆիա , 12 սեպտ.

Այսօր երեկոյին տեղի ունեցաւ մեծ միթինկ մը՝ բողոքելու համար ընդդէմ Պ. Քարավէլոֆի որ իւր լրագրին մէջ յօդուած մը հրատարակելով սաստկապէս քննադատած էր Ֆէրտինանտ իշխանն ։ Հայրենասիրական Դաշնակցութեան պետերը պահանջեցին Պ. Քարավէլոֆի ձերբակալումը ։

Ամբոխն , ի հա՛ց աղաղակելով , յարձակեցաւ Պ. Քարավէլոֆի տան վրայ և ապակիները խորտակեց ։ Պ. Քարավէլոֆի թերթին տպագրատունն եւս նոյն բաղդն ունեցաւ ։ Ոստիկանութիւնն յաջողեցաւ ցրուել յարձակողները ։

Ամբոխն ապա գնաց Պալատան առջեւ՝ համակրական ցոյց մ՚ընելու համար ։ Ֆէրտինանտ իշխանը պատշգամէն ելաւ , եւ շնորհակալ եղաւ ամբոխին իւր հայրենասիրական ցոյցերուն համար ։

Ամբոխն ապա գնաց Պ. Ստամպուլօֆի , որ ըսաւ թէ ցորչափ պուլկարական դատն այսպիսի պաշտպաններ ունենայ , չպիտի կորսուի ։

ԱԺԱՆՍ ՌԻՒԹԷՐ

Բեդերսպուրկ, 13 սեպտ.

Մերվէ առնուած տեղեկութիւնք կը ծանուցանեն թէ Էյուպ Խան հալածուած չէ դարձեալ մինչեւ պարսկական հողն , այլ դեռ կը գտնուի Հերատի շրջակայքը, բազմաթիւ կուսակիցներէ պաշտպանեալ ։

ԴՐԱՄԱԿԱՆ

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՊՈՐՍԱ

Ղալաթիա , 2 Սեպտեմբեր

ԸՆԹԱՑՔ ՓՈԽԱՆԱԿԱԳՐՈՑ

3 ամիս Լոնտրայի վրայ (պահանջի)	110 1/8
3 » » » (վճարելին)	109 3/4
3 » Բարիզի » (պահանջի)	22 97 1/2
3 » » » (վճարելին)	23 5

Օսմանեան Քոնսոլիտէ

		Դահեկան
Երէկ երեկոյ գոց. (Միաց. Դ. Սէրի		15 37
Պորսային գոցուելէն վերջը	»	15 37
Բերայի մէջ	»	— —
Առաւօտուն բացուելուն	»	15 35
Բարձրագոյն գին	»	15 35
Նուազագոյն »	»	15 34
Կէս օրին	»	15 34

ԻՍԹԻՔՐԱՋԸ ՏԱՒԻԼԻ

Երէկ երեկոյ	38 29
Այս առաւօտ	38 26
Կէս օր	38 24

ԸՆԹԱՑՔ ԱՐԺԷԹՂԹՈՑ

փոխառութիւն 1858) » 1862)	Ա Սէրի	23 10
» 1860) » 1863) » 1872)	Բ »	14 25
» 1865) » 1869) » 1873)	Գ »	15 35

Իւնիֆիէ Եգիպտական

Երէկ իրիկուն գոցուեցաւ .... (Գ. Կ.) ...)	
Այս առտու բացուեցաւ ....)	գործ չեղաւ
Կէս օրին ....)	

ԲԱԺՆԵՏՈՄՍՔ

Սօսիէթէ Ժէնէրալ	Անգլ. Լր.	4 1
Քրէտի Ժէնէրալ ... Գ. Կ.	Օսմ. »	6 30
Պանք տը Գօնս	» »	5 30
Սօս. Շիման է Վալէօր	» »	3 20
Թրամուէյ	» »	320
Րումէլի երկաթուղի	Ֆր.	35
Օպլիկասիոն տը Բրիօրիթէ	»	—
Բաժնեթուղթ Լաւրիոնի	»	87

Ընթացք դրամոց

Օսմանեան ոսկի	ղրշ.	100
20 Ֆրանքնոց	»	87 32
Անգլիական ոսկի	»	110 12
Բօլ Իմբէրիալ	»	90 30
Քրիմից	»	51 20
Ռուսլի թղթադրամ	»	40 10
» արծաթ	»	74 20
Ֆիօրին	»	— —
Մէճ. արծ. (տարբ.)	»	108 20
Վեշնոց	»	102 35
Հինգնոց	»	102 35
Մէթալիք	»	98 20
Թաշփիէ	»	15 20

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՊՈՐՍԱ

Լոնտոն , 13 սեպտեմբ . ժամ 5 վայր. 15 երեկոյ

Անգլ. քոնսօլիտէ	101 1/2
Օսմ. » Սէրի Դ. բացուեցաւ	13 3/4
» » » գոցուեցաւ	13 3/4
» » » Ա.	22
» » » Բ.	14 1/8
» » » Գ.	13 5/8
Օթօման 1871	74 1/4
փոխառութիւն 1877	86 3/8
Պանք Օթօման	9 5/8
Ռուսական փոխառ. 1873	95 7/8
Եգիպտական միացեալ (իւնիֆիէ)	74 1/2
» առանձն. (բրիվիլէժիէ) ....(*)	98
Տայրա Սանիէ	71 1/2
Տօմանիալ (փոխառ. Րօչիլտ)	94 3/4
Հունգարական պարտաթուղթ 4 %	— —
փոխանակութիւն Բարիզի վրայ	25 586

Վիեննա , 13 սեպտեմբ . ժամ 4 երեկոյ

փոխանակութիւն Լոնտոնի վրայ	126 15
Օսմանեան երկաթուղի	18

Բարիզ , 13 սեպտեմբ . ժամ 3 վայր. 45 երեկոյ

Ֆրանսական Ռանթ 4 1/2 %	108 85
» » 3 %	82
Օսմանեան քոնսօլիտէ Սէրի Դ. բացուեցաւ	14
» » » գոցուեցաւ	13 90
» » » Բ.	14
» » » Գ.	— —
Օսմանեան երկաթուղի	34 50
» Րէժիի բաժնեթուղթք	— —
Պանք Օթօման	494 37 1/2
Գրէտի Լիօնէ	571 25
» Ֆօնսիէ	1360
Բաժնետոմս Լիօնի	1257 50
Սուէզի ջրանցք	1990
Ռուսական 5 % 1877 ի	100 1/8
Իտալական Ռանթ	98 10
Սպանիական (արտաքին)	67 3/4
Եգիպտական միացեալ	379 37 1/2
Բրիօրիթէ Թիւրք	365
5 % Հելլենական	359 87 1/2
Չեք Լոնտրայի վրայ	25 41

ԿԻՐԱԿՆՕՐԵԱՅ
ՄԱՆԿԱՎԱՐԺԱԿԱՆ ԴԱՍԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆՔ

Թոյլտուութեամբ Ազգ. Կեդր. Վարչութեան Ուսումնական Խորհրդոյն , առաջիկայ սեպտեմբեր 13 էն պիտի սկսիմ կիրակնօրեայ Մանկավարժական դասախօսութիւնները Ղալաթիոյ Կեդր . Վարժարանի ամփիթէատրոնի մէջ և պիտի աւարտեմ 1888 ամի յունիս 1 ին հետեւեալ ծրագրով ։

Ա.— Փորձնական հոգեբանութիւն հանդերձ մանկավարժական հետեւութեամբք ։

Բ.— Գործնական ֆիզիօլօգիութիւն հանդերձ մանկավարժական հետեւութեամբք ։

Գ.— Ընդհանուր մանկավարժութիւն և դըպրոցական կազմակերպութիւն ։

Դ.— Եղանակ ուսուցման ընդհանրապէս և իւրաքանչիւր լեզուին և առարկային առանձնապէս ։

Ե.— Օրինակելի դասեր ։

Ունկնդիրք և ունկնդրուհիք երկու կարգի կը բաժնուին ։

Ա. Ազատ ունկնդիրք . Բ. Հաստատուն ։

Իւրաքանչիւր երեքժամեայ դասախօսութեանց ունկնդրութեանն համար պիտի վճարէ ։

1. Ազատ ունկնդիրն	5	դահեկան
2. » ունկնդրուհին	4	»
3. Հաստատուն ունկնդ.	3	»
4. » ունկնդրհին.	2	»

Հաստատուն ունկնդիրը կամ ունկնդրուհին եռամսեայ վճարը կանխիկ հատուցանելու է , առաջինն 36 դահեկան իսկ վերջինը 24 դահեկան ։

Ազատ ունկնդիրք և ունկնդրուհիք տոմսակով պիտի ընդունուին ի լսարան, իսկ հաստատունք՝ եռամսեայ վճարի ընկալագիրը ցուցնելով ։

Բարձրաստիճան հոգեւորական և աշխարհական անձինք և կրօնական ու կրթական տեսուչները դասախօսի պատուոյ հիւրերն են ։

Դասախօսութիւնք կ՚սկսուին երբ մինչեւ սեպտ . 10 հաստատուն ունկնդրաց և ունկնդրուհեաց թիւն 50ի հասնի , որոյ մասին Արեւելքի մէջ կը յայտարարուի ի գիտութիւն ունկնդրել ցանկացողաց ։

Հաստատուն ունկնդիր և ունկնդրուհի արձանագրուիլ ցանկացողները թող բարեհաճին մինչեւ սեպտ. 10 յայտնել ինձ իրենց այդ մասին ցանկութիւնն հետեւեալ հասցէով ։

« Առ Խմբագրութիւն Արեւելքի . յանձնել Քալանթարեանցին » ։

Դ. ՔԱԼԱՆԹԱՐԵԱՆՑ

Ծանօթ.— Ինչպէս տիկնայք և օրիորդք, նոյնպէս և այցելուք , պիտի նստին ամփիթատրոնի աջ ու ձախ կողմն առանձին աթոռներու վերայ ։ Դ. Ք.

Կ. Պոլիս , 26 օգոստ . 1887

ԱՐԾՐՈՒՆԵԱՆ ԸՆԿ. ՍԵԲԱՍՏԻՈՅ

Հոս կայ, բերան չկայ. ահա այս առածը լիուլի կը բացատրէ այժմու վիճակն Արծ. ընկերութեան, եթէ երբէք ներելի է ընկերութիւն յորջորջել ու չկարմրիլ. Ա՛հ, ուր էր թէ նախախնամութիւնն ոյժը խելքին և խելքն ոյժին շնորհէր, և ոչ թէ զայնս անջատ տար իւր արարածոց այս կամ այն ժողովրդեան. 1876 ին թէ 78 ին, Սեբաստիոյ իբր 44 գիւղօրայք կը միանան Արծրունեաց ընկերութեան անուան տակ, Ս. Հրեշտակապետի վանուց մէջ գիշերօթիկ վարժարան մը հիմնելու համար. Անմիջապէս 80-90 ոսկի կը հաւաքուի. վարժարանի շէնքն —վանքն— արդէն պատրաստ էր իւր արտերով և 100 հոգւոյ համար բաւ սնունդովն, վանահայրն (այս տեղ, բացառութեամբ) քան զգիւղացիս փափագող վարժարանի բացման, ուստի ի՞նչ կը մնայ վարժարանը բանալու համար, եթէ ոչ մի քանի դասատու. Գիւղացիք իրենց բաժնեգներն կը վճարեն, ի հարկին ալ տուրք եւս կը նուիրեն. Եւ այս ամէնը միթէ բաւ չե՞ն ձեռն ի գործ արկանելու. Այդ թուականէն ի վեր ընդհանուր ժողովներ կը գումարեն, գործադիր ժողովներ կ՚ընտրուին, գործադիր ժողովներ կը հրաժարին, Մասնախմբեր և Յանձնաժողովներ իրարու կը յաջորդեն և գուցէ շարունակեն յաջորդել առանց սակայն գիտնալու թէ ի՞նչ գործի վրայ են. վարժարանը չէ բացուած, չբացուիր և բացուելիք ալ չունի, սակայն Արծ. ընկերութեան նպատակը միշտ նոյնն է, իսկ ընկերաց ներքին նպատակն այժմ այդ չէ. Ընկերութիւնն ունի 75 ոսկւոյ գումար մը մնացորդ այն 80—90 ոսկւոյ առաջին հանգանակութեան, որ որքան զօր նուազած է, 30—40 գանձապետներու ձեռքէ անցնելով. Եւ արդ ի՞նչ կ՚ընէ Արծրունեաց ընկերութիւնն. երբեմն ընդհ. ժողով կը գումարէ, որպէսզի նոր գանձապետ մ՚ընտրուի և ժամանակ մ՚ալ սա գործածէ իրեն յանձնուած գումարն, եւ ճիշդ այս պատճառաւ է որ ընկերութիւնը, կամ լաւ եւս ընկերութեան անունը կայ ու կը մնայ. Վերջին անգամ ընկերաց մէն կը պահանջէ որ սոյն գումարն ապահովապէս շահաբերելու եւ այդ ընթրիքներէն զերծ պահելու համար ազգային դրամատան մը յանձնուի. այլ կը զարմանայ լսելով, որ գանձապետն արդէն իւր հաշւոյն զանազանաց բաշխած էր զայն տոկոսով եւ հետեւապէս կը մերժէ ձեռքէ հանել. Զանազան անձինք որոց թուի թէ գանձապետ էֆէնտին վարկեր բացած է ընկերութեան դրամէն եւ իւր շահուն, նորա ընթացից ջատագով կը լինին.

Ազգ. Վարչութեան Ուսումն. եւ Տնտես. Խորհուրդներն որք երբեմն փոքրագոյն զեղծմանց մասին մեծագոյն գործունէութիւն եւ հոգածութիւն ի յայտ կ՚ածեն, օգտակար պարտականութիւն մը կը կատարեն եթէ պահ մ՚ուշ դարձնելով սոյն օրինակ ազգային դրամներու վրայ, փութան անհաւատական ձեռքերէ եւ գրպաններէ խլելով, գէթ անուղղակի յատկացնել զայնս իւրեանց նպատակին. Այդու, սա օգտաշատ դասն եւս տրուած կը լինի թէ, գէթ այժմ եւ յետ այսմ դիւրին չէ հանրային դրամներով պարարտացնել անձնական գրպաններ. Յուսամ ենք որ, սոյն խնդիր նկատողութեան կ՚առնուի, մանաւանդ յետ 15 սեպտ. ի որ ընկերութեանց վաւերացման համար վերջնական պայմանաժամ սահմանուած է.

ՔԻԼԵՄ

Ղալաթիա, 25 օգոստ.

ԳԱՒԱՌԱԿԱՆ ՍՈՒՐՀԱՆԴԱԿ

ԿԱՐԻՆ, 20 օգոստոս

Երէկ ամենայն շքեղութեամբ տօնուեցաւ ասա Վեհ. Սուլթանին գահակալութեան մետասաներորդ տարեդարձը. Ժողովուրդը ցնծութեամբ լեցուած՝ կ՚օրհնաբանէր զՆ. Վեհափառութիւն, որոյ բարձր հովանւոյն ներքեւ անձինք անհատ անխտիր կը վայելէ ամեն կերպ բարիք.

Առաւօտեան ժամը 4 էն սկսեալ մինչեւ 7 ամեն ազգաց եւ տէրութեանց ներկայացուցիչք եւ ամեն բարձաստիճան անձինք փութացին իրենց շնորհաւորութիւնները մատուցանել առ Վսեմ. կուսակալն, եւ այնու յետոյ տեղի ունեցաւ Կայսեր կենաց աղօթքի ընթերցանութիւնն կառավարութեան ընդարձակ պարտիզին մէջ, ի ներկայութեան Նորին Վսեմութեան և այլ բարձրաստիճան պաշտօնակալաց. Հանդիսատես ժողովուրդն բարձրաձայն «ամին»ներով կը թնդացնէր օդն եւ նուագածուաց խումբն ալ կը նուագէր շարունակ ընտիր ընտիր կտորներ. Այս արարողութեան ներկայ էին յատուկ հրաւիրմամբ տեղւոյս կայսերական վարժարանի հայ և բողոքական և յոյն վարժարանաց ուսանողք հանդերձ իւրեանց ուսուցչօք. Երեկոյեան ժամը 11 էն մինչեւ գիշերուան 4ը՝ 120 է աւելի մեծամեծք ամեն տէրութեանց եւ ազգաց՝ Վսեմ. կուսակալին կողմանէ հրաւիրեալ էին ընթրեաց սեղանին, որ պատրաստուած էր կառավարութեան ապարանից ընդարձակ դահլիճին մէջ շքեղօրէն եւ շայլօրէն.

Գիշերն ալ ամեն ուրեք լուսավառութիւն և հրախաղութիւններ տեղի ունեցան. ամեն պաշտօնական բնակութիւններ և մզկիթներ եւ եկեղեցւոյ գմբէթներ եւ պահականոցներ զարդարուած էին գոյնզգոյն կանթեղներով եւ ծաղիկներով. յորս կը նշմարուէին Փադիշահըմըզ չօք եաշա լուսատառերն.

Ամենայն ինչ խաղաղ ու կանոնաւոր ընթացաւ մինչեւ ցարշալոյսն, լուսնի պայծառ լուսով.

—Ամսոյս 8ին վախճանելով երկրորդ օրը թաղեցաւ քաղաքիս քահանայներէն ծերունազարդ Տ. Պօղոս Միկրտիչեան, որ իւր մեղմ եւ խոհեմ ու բարի կենցաղավարութեամբ գրաւած էր Կարնեցւոց համակրանքն ու յարգանքը.

—Սանասարեան վարժարանի տեսչութեան անդամներէն և դասատուներէն Մեծ. Սարգիս էֆէնտի Սողիկեան Վսեմ. բարերարին յատուկ արտօնութեամբ մօտ օրէն կ՚երթայ ի հայրենիս իւր ի Քարբերդ ի տես իւր ընտանեաց եւ մանաւանդ գերեզմանաց մերձ հաւուն. Նմա պիտի ընկերանայ նաեւ իւր ընկերակից, Մեծ. Գէորգ էֆ. Աբուլեան. Ասոնց ճամբորդութիւնը քսան օրը չպիտի անցնի, և սեպտեմբերին հոս պիտի լինին վարժարանին վերաբացման ժամանակ ներկայ և պատրաստ գտնուելու համար.

—Անցեալ շաբթուան մէջ Խնուսի Մժնկերտ գիւղէն տաճիկք աղջիկ մը կը փախցնեն Վարդուհի Աւոյեան անուն, եւ կը բերեն զայն քաղաքս տաճկացնելու դիտմամբ, սակայն հակառակ տրուած զանազան խոստմանց եւ սպառնալեաց՝ աղջիկն արիաբար կը յայտարարէ իւր քրիստոնեայ լինելն եւ բնաւ ուրանալ չուզելն, եւ ասոր վրայ աղջիկը կը յանձնուի Հայոց Առաջնորդարանին. Զգիտեմ թէ ուրացողիչք որ եւ է պատիժ մը կրեցի՞ն այս բռնաբարութեան համար.

ԵՐՈՒՍԱՂԷՄ, 12 Օգոստ.

Ամսոյս սկիզբն հեռագիրն հաղորդելով Աշըլեան Յակոբ էֆէնտիի մահը, կը ծանուցանէր թէ մարմինը Պօլսէ յԵրուսաղէմ յուղարկուած էր՝ ասա երկու ամօք յառաջ հանգուցեալ Տիկին Աշըգեանի տապանին հետ պատրաստուած դամբարանին մէջ ամփոփուելու համար. Այս մխիթարական ազդարարութեան վրայ՝ վանուց Տնօրէն Խորհուրդն՝ իւր վաղածանօթ մեծերին արժանավայել ընդունելութիւն ընելու փափագանօք՝ փութաց իւր կողմէն յատուկ ներկայացուցիչ ղրկել ի Յոպպէ՝ ուր պիտի հասնէր ամսոյս 9ին աւստրիական Լոյտի ընկերութեան շոգենաւը, բերելով նորոգ հանգուցելոյն դագաղը. —Կիրակէ առաւօտ կանուխ շոգենաւը կանգ առաւ Յոպպէի առջեւ, և Միաբանութենէն անդ գտնուող անդամք հանդերձ ժողովրդով և երեւելի ազգայնովք՝ նաւահանգստէն եկեղեցական հանդիսիւ դիմաւորելով հանգուցելոյն դագաղը՝ բերին ի Ս. եկեղեցի և յետ հանգստեան աղօթից մատուցաւ Ս. պատարագն. իսկ երեկոյեան դէմ մի և նոյն հանդիսիւ դագաղն առաջնորդուեցաւ մինչև քաղաքին Արեւելեան դուռն, ուր պատրաստուած էին ի Ս. Երուսաղէմ փոխադրելու կառքերն. Հոն եկեղեցական երգեցողութիւնը դադրելով՝ դագաղը կառքին մէջ զետեղուեցաւ եւ ուղեկցութեամբ Երուսաղէմէն ղրկուած պաշտօնէից՝ մեկնեցաւ դէպ ի Ս. քաղաքս.

Հետեւեալ օրն՝ երկուշաբթի առաւօտ, Միաբանութիւնը պատրաստուած էր շքեղ հանդիսիւ ընդունել իւր բազմարդիւն երախտաւորի նշխարքը. քաղաքէս դուրս, Յոպպէի ճանապարհին վրայ հանգուցելոյն սեփհական արտին առջեւ կազմուեցաւ եկեղեցական թափորն, որում կը նախագահէր Պատրիարքական Գեր. Տեղակալն վարդապետք շուրջառ առած, սարկաւագօք եւ ժառանգաւոր դպրօք ի կարգ շարուեցան, որոց կ՚առաջնորդէին մեր վանուց նաեւ Յունաց վանուց եւ Ռուսաց հիւպատոսարանի պահակները, խումբ մը ոստիկանք իրենց հարիւրապետով. Արեւածագէն մօտ երկու ժամ յետոյ դագաղակիր կառքն հասնելով, դագաղը թափորին հետեւեցաւ եւ ողբաձայն երգեցողութեամբ տարուեցաւ ի Ս. Յակոբ. Սոյն հանդիսին ներկայ էին Յունաց վանուց եւ Ռուսաց հիւպատոսարանի ներկայացուցիչք, ինչպէս եւ ժողովրդեան եւ օտարազգեաց խուռն բազմութիւն. Ապա հանդիսաւոր Ս. պատարագ մատոյց Գեր. Տ. Մամբրէ Եպիսկոպոս, եւ դամբանական քարոզով նկարագրեց հանգուցելոյն կեանքը, գովեց նորա բարեմասնութիւններն եւ ազգասիրական գործերն եւ յանուն Միաբանութեան անմոռաց երախտագիտութեամբ յիշեց նորա մանաւորապէս Ս. Աթոռոյն ըրած բարեգործութիւնները, մաղթելով իւր հոգւոյն յաւիտենական հանգիստ եւ իւր զարմին եւ պարագայից երկնային մխիթարութիւն եւ բարօրութիւն. Յետ աւարտման Ս. պատարագին, վերոյգրեալ հանդիսիւ հանգուցեալն առաջնորդուելով Ս. Փրկչի գերեզմանատունն՝ ամփոփուեցաւ պատրաստուած դամբարանին մէջ.

ՀԱՄԲԱՐՁՈՒՄՆ

"ՀՕՌԼԱ„ ՕԴԱՊԱՐԻԿԻՆ

Քանի մ՚օր առաջ, վերոգրեալ խորագրին տակ, գրեցինք Հօռլա օդապարիկին համբարձման և իջման ընդհանուր տեղեկութիւններն. Հետեւեալն է այդ յօդուածին լրացուցիչ մասն, որ այդ գիտական փորձին արդիւնքը կը նկարագրէ և զոր կը քաղենք Թան լրագրէն՝ Արեւելքի ընթերցողաց հետաքրքրութիւնը կատարելապէս գոհացնելու համար.

Ի Բարիզ, օգոստոս 16ին, երեկոյեան ժամ 9ին, Պ. Ժովիս, իւր օդային ուղեւորութեան ժամանակ հետը տարած գիտական գործիքներուն կնիքը խզելու համար, «Հօռլին յանձնախումբը» կոչուելու արժանի յանձնախմբին անդամներն և մամլոյ ներկայացուցիչներէն ոմանս ի ժողով հրաւիրեց օդաչուական Միութեան սրահին մէջ.

Օդաչուին մասնաւոր գործիքները կը վաւերացնէին այն կարծիքը թէ մինչեւ 7,000 մէթրօ բարձրութեան հասած է օդապարիկը. սակայն խնդիրն էր գիտնալ թէ կնքեալ գործիքներն ևս մի և նոյն բարձրութիւնը կ՚ապացուցանե՞ն.

Միութեան նախագահը, Պ. Տէլբօ, կ՚սկսի յայտարարել թէ յանձնախմբին անդամք կը կազմէին մեծամասնութիւնը, կնքեալ գործիքներն անեղծ և անվթար վիճակի մէջ էին. ուստի զանոնք պարունակող տուփերուն իւրաքանչիւրին բացումը տեղի ունեցաւ.

Առաջինն և ամենակարեւորն է արձանագրիչ ծանրաչափը. Սորա աստիճանացոյցը 7,100 մէթրոյ բարձրութիւն արձանագրած է. Ուրեմն Հօռլա այս բարձրութեան հասած է անտարակոյս.

Յետոյ կը բացուի երկու վկայ ծանրաչափներ պարունակող տուփ մը. Մին 6,000 մէթրոյ նշանակած է, միւսը՝ 8,000 մէթրոյ. Այս վերջինը չէ կատարած զիւր պաշտօն. եթէ 8,000 մէթրոյ բարձրութեան հասած ըլլար, այն ատեն միայն կրնար կատարել զայն. 6,000 մէթրոյ նշանակած ծանրաչափական խողովակը կը դրուի օդահան մեքենային զանգակին տակ, և Պ. Ռիշառ կը բացատրէ հետեւեալ բառերով այս գործողութեան արդիւնքը.

«Տեարք, — ծանրաչափը կը հաստատէ թէ 6,300 մէթրոյ բարձրութեան սահմանէն անդին անցած է օդապարիկը. Գործածած փոքրիկ մեքենանիս պակասաւոր է և արդիւնք մը ընձեռելու համար ընդ երկար ջրհանավարել հարկ պիտի ըլլայ. Կ՚առաջարկեմ յետաձգել կնքեալ ծանրաչափին և տանս մէջ, ուր ունիմ շոգեշարժ օդահան մեքենայ մը, ուրեւ փորձեր պիտի ընեմ.»

Այս առաջարկութիւնը կ՚ընդունուի ունկնդրաց կողմանէ.

Յետոյ կ՚սկսուի խոնաւաչափի քննութեան, որ, մեկնած ատեն 66° նշանակելով, իջած է 18° և 57° վերջնաստիճանը հասած է.

Ջերմաչափը հետաքրքրական քննութեանց տեղի կուտայ. Կը նշանակէ —5° է մինչեւ +16°, 8 յեղյեղուկ ջերմութիւն մը. Իւր աստիճանացոյցը, եօթն երկվայրկեանի մէջ, արձանագրած է հարիւրաստիճանեայ վեց աստիճան կորուստներ.

Գործիքներուն քննութեան գործողութիւնն աւարտելէն զկնի, Պ. Ժովիս խօսք կ՚առնու իւր ուղեւորութեան նկարագրութիւնն ընելու համար.

Ի սկզբան կ՚ընթեռնու նամակ մը զոր իրեն ուղղած է Պ. Կաստոն Թիսանտիէ.

Ահաւասիկ այդ նամակը.

«Բարիզ, 15 օգոստոս 1887

«Իմ սիրելի Պ. Ժովիս,

«Այսօր բացակայ չեմ, բայց վաղը բացակայ պիտի լինիմ. Քանի մ՚օր հանգիստ վայելելու համար, կը մեկնիմ ի Գապուրկ, կնոջս և զաւակացս քով, և պիտի մնամ տասնեակ մը օրեր յեզերս ծովու.

«Ձեր ուղեւորութեան համար կը շնորհաւորեմ զձեզ. Ահաւասիկ դուք ևս մօտ 7,000 մէթրոյ բարձր վերնագաւառները համնելու պատիւն և մեծ բարեբաղդութիւնն ունեցող օդային խուզարկուներու փոքրիկ —խիստ փոքրիկ— թուոյն մէջ. Հոն, այդ բարձրութեան մէջ, դժուարութիւնք աւելնալով կ՚աւելնան, մանաւանդ 280 հազարամէթր անդիկի ճնշման (8,000 մէթրոյ) մերձակայ վերնագաւառաց մէջ.

«Այդքան բարձրութեան մէջ մահ կը բուրէ. Այս շաբթուան Նաթիւրի մէջ ձեր գիտական ուղեւորութեան համար քանի մը տող պիտի նուիրեմ. առ այս դարձեալ պիտի գրեմ երբ աւելի մանրամասնութիւն հրատարակած ըլլաք.

«Բարձր սահմաններու մէջ օդային հոսանաց արագութիւնը խիստ հետաքրքրական խնդիր մ՚է, զոր ձեր ուղեւորութիւնն երեւան հանեց նշանաւոր կերպով.

«Հաճեցէք ընդունիլ լաւագոյն ըղձացմանցս արտայայտութիւնը.

«ԿԱՍԹՈՆ ԹԻՍԱՆՏԻԷ»

Այս նամակը կը պատասխանէ կարգ մը քննադատութեանց որոց առարկայ եղաւ Հօռլի նաւապետը.

Պ. Ժովիս կը յայտարարէ յետոյ թէ ինք երբէք պնդած չէ համնիլ 8,000 մէթրոյի և թէ պարզապէս խոստացած էր կատարել մեծ բարձրութեան մը համնելու փորձը. Ըստ կարծեաց ոմանց, 6,000 մէթրոյէն սկսեալ օդը շնչելի չէր և մարդ «տագնապալից կացութեան մը մէջ կը գտնուէր անդ». Բայց այսպէս չէ. և ինք, օդաչուն, Պ. Ժովիս, հաստատել ուզեց գիտնալ թէ կարելի է փորձեր կատարել մօտալուտ կատարեալ պայծառութեամբ.

Իւր համբարձումը սակայն, կը թուի թէ, եղած չէ առանց վտանգի. Օդապարիկին տակը կը գտնուէր [illegible] մը որ կազին տակաւ առ տակաւ յօդս ցնդելուն թոյլ կուտար. Այս [illegible] ներքսակողմերն օդապարիկին մեկնման նախընթաց օրը բաղցածուած էին. սորա իրարու մածուցուած էին, և բերանին բացումը քսան հարիւրորդամէթր տրամագիծ ունէր. Այս յաւելուածական օդիկը ուղղուած կազը չէր կրնար մատակարարել, և կը վախցուէր թէ — յանժամ 2,000 մէթրոյ բարձրութեան մէջ կը գտնուէին— օդապարիկը պիտի պայթէր. «Չի վարանեցանք, Մալէ և ես, կը յարէ, վտանգի դնելու մինչեւ իսկ մեր կեանքը.»

Համնելով յետոյ առարկութեանց որք իրեն ուղղուեցան իւր օդապարիկին զանգուածին և Հօռլի համար 8,000 մէթրոյ բարձրանալու դժուարութեան վերաբերմամբ, Պ. Ժովիս ըսաւ թէ կառուցման մասնաւոր պայմաններուն համար, օդապարիկը չէր կշռեր աւելի քան 450 քիլօ.

Իւր համբարձման ժամանակ, օդաչուն կազմագիտական փորձեր կատարելու համար գործիքներ ունէր. Դժբաղդաբար, «բազմագիր» կոչուած գործիքին մելանը, 5,000 մէթրոյ բարձրութեան մէջ, պաղած էր, հետեւաբար փորձերը չի կրցան շարունակուիլ.

Պ. Ժովիս 7,000 մէթրոյ բարձրութեան մէջ զգացած վիճակին նկատմամբ քանիցս հարցասիրուելով՝ ըսաւ թէ. «Երանութեան գագաթնակէտն էր հոն.»

Իջման ժամանակ, ուշադրաւ դիտողութիւնք քաղուեցան. Ելեկտրաչափին ոսկեթերթերը իրարմէ հեռացած էին, օդապարիկին վրայի եղեամի ամպի մը պատճառաւ ելեկտրականութեան ներկայութիւնը ցուցնելով.

Յայտնի է թէ այս իջումը որչափ պայմանաց ներքեւ կատարուած է, խիստ արագ եղաւ. Վտանգը մեծ էր.

Հօռլի նաւապետը կը վերջացնէ՝ Օտի ղեկին մէջ ընդունած հիւրընկալութիւնը շնորհակալութեամբ յիշելով.

Վ. Գ. Թ.

ԿԱՆՈՆԱԳԻՐ ԱՆՑԱԳՐԻ

(ՄԻՐՈՒՐ ՆԻԶԱՄՆԱՄԷՍԻ)

ՎԱՒԵՐԱՑԵԱԼ ԿԱՅՍ. ԻՐԱՏԷԻՒ

ՊԻՐԻՆՃԻ ՖԱՍԸԼ

ԱՀՔԵԱՄԸ ՈՒՄՈՒՄԻՅԷ

Պիրինճի մատտէ.— Մէմալիքը Օսմանիյէտէ սէյր ու սէյահաթ իտէնլէր կէրէք թէպաայի Տէվլէթը Ալիյյէտէն օլսուն վէ կէրէք թէպաայի էճնէպիյյէտէն պուլունսուն, իշպու նիզամնամէ ահքեամընա թէվֆիքըն քէմաֆիլիսսապըգ միրուր թէզքիրէսի ալմաղա մէճպուր տուրլար.

Իքինճի մատտէ.—Պիր վիլայէթին համի օլտուղու գազա վէ նահիյէ վէ գարիյէլէր տախիլինտէ սէյր ու սէյահաթ իտէնլէր միրուր թէզքիրէսի ալմըղընտան մուաֆ օլտուղու կիպի, պաշգա պաշգա վիլայէթլէր տախիլինտէ օլտուգլարը հալտէ, նէքտիկլէրի իլէ հէմհուտուտ պուլունան գազալըր գուրա վէ գասապալարը էհալիսի տախի անճագ պու գազալէր տախիլինտէ պիլա թէզքիրէ սէյր ու սէյահաթ իտէպիլիրլէր.

Իւչինճի մատտէ.—Ալիւսի իլէ պիր թարաֆա ազիմէթ իտէճէք օլանլարա քէնտուսի իլէ հարէմի վէ 20 եաշընը թէճավիւզ իթմէմիշ օլան էվլատ վէ աքարիպի վէ գիւքէր վէ էնաս խըտմէթճիսի վէ պէսլէմէսի իչիւն պիր թէզքիրէ վէ թէվապիւմը սայիրէսի իլէ 20 եաշընը թէճավիւզ իթմիշ օլան էվլատ վէ աքարիպի իչիւն պաշգա պաշգա թէզքիրէ վէրիլիր.

Տէօրտիւնճիւ մատտէ.—Միրուր թէզքիրէսի էվվէլա համիլինին թէպայիյէթ վէ միլլիյէթինի վէ մահալը իգամէթ վէ սանաաթընը վէ սինն ու շէքլինի վէ բէշէրէսինի խավի վէ չէօհրէթի իլէ մասգաթը րէսինի վէ կիտէճէկի մահալը, սանիյէն, մայէթինտէ զիքրի իլէ 20 եաշընը թէճավիւզ իթմիշ օլան էվլատ վէ աքարիպի վէ գիւքէր վէ էնաս խըտմէթճիսի վար իսէ, անլէրին եալընըզ իսիմ վէ շէօհրէթինի վէ սըֆաթը րիֆագաթլէրինի միւշթէմիլ պուլունմալը վէ մաթպու վէ մէօհրլի բէսմի իլէ մախթում օլուր.

Պէշինճի մատտէ.—Միրուր թէզքիրէսինին հիւքմիւ թարիխինտէն իթիպարէն պիր սէնէ տիր. պու միւտտէթ զարֆընտա համիլը թէզքիրէ նէրէյէ կիտէր իսէ կիթսին պաշգա թէզքիրէ ալմաղա մէճպուր օլմայըպ, եալընըզ ազիմէթ վէ ավտէթ իթտիկի մահալլէրտէ իլմիւխապէր իստիհսալ իլէ մէճպուր օլմայարագ մուրուր իտարէսինին վէ գայտ իթտիրմէկէ մէճպուր տուր.

Ալթընճը մատտէ.—Միրուր թէզքիրէսի խարճը 5 գրշ. տըր. համիլի էհտիթի պուլունուն ազիմէթ վէ ավտէթտէ գայտ օլունմամագ թէզքիրէլէրին տախի մաթպու վէ միւսայէնէ պուլունարագ էաբըշտըրըլմալարը իճապ իթտիկինտէն ...մահալլէրտէ միւթարիֆ վէ թէզքիրէ վէ ջէ. վայտէ վէ մահալը սայիրէսինտէ իշպու իլմիւխապէրլէր իլէ փոլիս մէմուրլարը սայիթ օլունմալարը մէճպուր ... թէզքիրէ իթտիհասըլ մաճաղ օլտուղու կիպի, պու միւտտէթ թէզքիրէլէրին գայտը թայիպ մէճպուր օլունուր. ... թէզքիրէլէրին պասթըրըլմասընա տահի օլունուր. ... թէզքիրէլէրի հէր ազիմէթ վէ ավտէթտէ գայտ օլունմայըպ 6 այտա պիր քէրրէ գայտ օլունուր.

Եէտինճի մատտէ.—Միրուր թէզքիրէլէրի Տէրսաատէթտէ վէ պիլատը սէլասէտէ մէվգիլ միւնասիպ պուլունան նուֆուս խազինէսի մուրուր չիւպէլէրինտէն վէ վիլայէթլէրտէ նուֆուս նազըրը վէ մէմուրլարը թարաֆընտան իթա օլունուր.

Սէքիզինճի մատտէ.—Միրուր թէզքիրէլէրի իլէ մուայէնէ քուլլարը նուֆուս խազինէսի մարիֆէթի իլէ թալ իթտիրիլէրէք հէր այ նիհայէթինտէ սարֆիյաթը վարագայը միւսթէյիլ պիր ճէտվէլ թանզիմ օլունմագ իւզրէ Տէրսաատէթտէ միւրուր գալէմինէ վէ վիլայէթլէրտէ նուֆուս նազըր վէ մէմուրլարինէ նագտ մագամընտա թէսլիմ օլունմագ վէ օլունլար սարֆ օլունտուքճա եէնիլէրի ալընմագ իւզրէ ճէտվէլ սարֆիյաթը միւնասիպ մահալլէրինէ կէօնտէրիլիր.

ԻՔԻՆՃԻ ՖԱՍԸԼ

ՄԻՐՈՒՐ ԹԷԶՔԻՐԷՍԻՆԻՆ ՍՈՒՐԷԹԻ ԻՍԹԻՀՍԱԼԻ

Տօգուզունճու մատտէ.—Միրուր թէզքիրէսի ալմագ իչիւն Թէզքիրէլի Օսմանլի իլէ պէրաբէր պիր իլմիւխապէր իլմիւխապէր կէթիրմէլէրի մէճպուր տուր. մէմուրլարը տէվլէթ պու իլմիւխապէրլէրի մէնսուպ օլտուգլարը տաիրէնին վէ եա նազըր վէ եա միւտիրլէրինտէն վէ մահալլէթ էհալիսինտէն տիգէրլէրի սանաթ վէ մէսլէքլէրի ալագատար բէսմի տիւրլիւ գութուպ վէ գօմիսէրլէրի ի թալէպ վէ մէմալիքի մահրուսէնին սայիր մահալլէրինտէ պուլունան աճէպ էհալիսինտէն օլանլարը, Բաթրիքխանէ վէ Խախամխանէ վէ եա քիլիսէ ճէմաաթլէրինտէն վէ թաշրատա մէճլիսլէրի վէ թէսզիրէխանէլէրինէ վէ մանասթըրլարը պուլունան գէլիսէլէր մանասթըրլարը զըմինտէ վէ եա գէօյ գօճապաշըլարընտան վէ խանէ սահիպլէրինտէն օլանլար տախի խասըլընտէ քէֆալէթնամէ կէթիրմէլէրի մէճպուր տուր. թէզքիրէլէր թէզքիրէլերիյլէ օլունմագ վէ գանպէրինտէ պուլունան մահալլէրտէ հիւքիւմէթ մահալլիյէ թասդիգ օլունաճագ տըր.

Օնունճու մատտէ.—Մաատէի սաապըգատէ մուհարրէր իլմիւխապէրլէր համիլինին մէմուրիյէթ վէ եա սէնաաթը վէ սինն վէ եա չէքլինի վէ գիտէճէկի մահալը վէ մայէթինտէ թէզքիրէյէ գայտ օլունաճագ քիմսէ վար իսէ, անլըն իսիմ ու շէօհրէթ վէ սինննի վէ սըֆաթը րիֆագաթինը միւթէզամմին օլմագ լազըմ տըր.

Օն պիրինճի մատտէ.—Իւմէրա վէ զապիթանը ասքէրիյէնին միւրուր թէզքիրէլէրի մէնսուպ օլտուգլարը տաիրէ վէ մէմուրլարը թարաֆընտան իթա օլունան իլմիւխապէր իչիւն ուսուլինէ թէվֆիգէն իլմիւխապէր իլէ միւրուր թէզքիրէսի իսթիհսալի լազըմ կէլիր.

(Մնացեալը յետոյ)

ԵԼԵԿՏՐԱԿԱՆՈՒԹԵԱՄԲ
ՀԻՒԱՆԴ ԴԱՐՄԱՆԵԼ

Եւրոպայի մասնագէտ բժիշկք փորձառութեամբ կը հաստատեն թէ «Ելեկտրականութիւնն է միմիայն բժշկական դարման անդամալուծութեան, նա է որ ունի իբրեւ դեղ իրական արժէք ջղային ցաւոց. ու կը բուժէ նաեւ տկարութիւն ջղաց եւ մարսողական գործարանաց, յօդացաւք, քամի շիջող, ապուշութիւն, պակսութիւն կաթի, ջերմ, անկանոն ամսահոսումն, անզօրութիւն մանկաբերութեան, արտաբերումն աղեաց, անկարողութիւն» էն.

ՏՕՔԹԷՕՐ Գ. ՏՈՒՐԶԱԳԼԵԱՆ հրատարակած էր թէ իւր ուսումնասիրած ելեկտրական դրութեամբ կը դարմանէ վերոյիշեալ հիւանդութիւններն, ո՛չ թէ միայն չափահաս, այլ նորածին տղայոց ալ գործածուած է առանց ցաւի. իրեն դիմողներ միշտ գոհ եղած են իւր դրութենէն.

ՏՕՔԹԷՕՐ Գ. ՏՈՒՐԶԱԳԼԵԱՆ կը գտնուի միշտ մինչեւ կէսօր Թումբ-գարու, Չիֆթէ-կելինլէր ճատտէսի, Թիւ 34 բընակարանն. եւ ամէն օր կէս օրէ վերջ, Պաղչէ-գարու, Իքի-գարուլու դեղարանն ուր՝ ըստ սովորութեան հիւանդ դարմանելէն ի զատ ելեկտրական գործողութիւններ ալ կը կատարէ. Ամէն երեքշաբթի կէս օրէ վերջ աղքատները ձրի կը դարմանէ. 1059 7—25

ԱԶԴ

Ժ. Տ. Ծանէթթոյի դրամատունն ի Ղալաթիա կը ծանուցանէ հասարակութեան թէ սեպտեմբեր 14 և 15ին չորեքշաբթի և հինգշաբթի տեղի պիտի ունենայ 5րդ վիճակահանութիւնն Համպուրկի Լօդըրիին, հանրածանօթ իւր բազմաթիւ շահերով.

Մէկ ութերորդ տոմսին գինն է 62 ½ ղրշ. ոսկեդրամ, մէկ քառորդին 125 ղրշ.

Հոկտեմբեր 1ին Արքունի փողերանոցին մէջ տեղի պիտի ունենայ Պուլկէրի երկաթուղեաց արժէթղթոց վիճակահանութիւնը.

500 Թիւեր պիտի շահին.

Մեծ բաժին 300000 Ֆրանք.

Ամբողջ տոմսին գինն է 5 ղրշ, կէսինը 3, քառորդինը 2.

50 տոմսի ի միասին մէկ հինգերորդին գինն է 60 ղրշ. 25 տոմսինը՝ 30, 10 տոմսինը 12 եւ 5 տոմսինը 6.

Այս տոմսերէն ունենալ փափաքող անձինք պարտին ժամանակին դիմել Դրամատանս. Գաւառներէն եկած յանձնարարութիւնք փութով կը կատարուին.

Ժ. Տ. ԾԱՆԷԹԹՈՅ

Ղալաթիա, Գումիւշեան խան, Թիւ 18

1069 4—5

ՄԵՐ ՎԱՐԺԱՐԱՆԱՑ ՄԷՋ ԳՈՐԾԱԾԵԼԻ

ԱՄԵՆ ԴԱՍԱԳԻՐՔ ՀԱՄԱՐ

Դիմել ի Գրատուն Գ. ՔԷՐՓԷՐԵԱՆ, Պոլիս Սուլթան Համամ Թիւ 44

Ըստ որոշման Պատր. Խառն Ժողովոյ Ազգ. Կեդր. Վարչութեան ազգային վարժարանաց մէջ պիտի մտնեն ՄԻԱՅՆ այն դասագիրք որք ընդունուած են Պատ. Ուսումնական Խորհրդոյ կողմանէ եւ կը կրեն Պատրիարքութեան եւ Ուսումնական Տնօրէնութեան կնիքն [illegible]. Գրատունս [illegible] ԿՆԻՔԱՒ ԵՒ ՎԱՒԵՐԱԿԱՆ [illegible], [illegible] պիտի [illegible] գտնուի [illegible]. Մասնաւոր [illegible] պայմաններով.

511 6

ՆՈՐ ԴԱՍԱԳԻՐՔ

ԹՈՒԱԲԱՆՈՒԹԵԱՆ

ԱՇԽԱՏԱՍԻՐԵԱՑ

ԵՐՈՒԱՆԴ Կ. ԳԱՐԹԱԼԼԵԱՆ

Դասատու

Զափական գիտութեանց

Ազգային դասատուներէն Երուանդ էֆ. Կ. Գարթալլեանի սոյն դասագիրքն, որ կը պարունակէ թուաբանութեան տեսական և գործնական մասը միանգամայն, բազմամեայ փորձառութեան և մեծ խնամոց արդիւնք է.

Թուաբանութեան բոլոր կանոնք կոկիկ և դիւրըմբռնելի ոճով բացատրուած են, և մետրական չափու և վաճառականական հաշուոց վերաբերեալ կանոնք ընդարձակ տեղ մը կը գրաւեն սոյն նոր դասագրքին մէջ.

Բայց ասոր, մասնաւոր ուշադրութիւն եղած է որ իւրաքանչիւր կանոնի յարակից խնդիրք Թուրքիոյ առեւտրական գործառնութեանց և առտնին կենաց պիտոյից համաձայն ըլլան, առանց որոյ թուաբանակա խնդիրք շատ անգամ տաղտկացուցիչ և աւելորդ կ՚ըլլան.

Հմուտ թուաբանին սոյն աշխատասիրութիւնը մեր ազգ. վարժարանաց մէկ զգալի պէտքը կուգայ լրացնել և բանալ աշակերտաց ձեռքէն աւանդական դրութեամբ պատրաստուած շատ մը դասագրքեանք.

Կը գտնուի ամէն գրավաճառաց քով. կեդրոնատեղին է Ցակոբեան խան, Թիւ 14, Եւրոպական գրատուն, Ա. Պիպէռճեանի քով.

Գինն է 10 ղրուշ

Շատ առնողին մասնաւոր զեղչ կ՚ըլլուի.

886 26—50

ԱԶԴ

ՌՈՊԷՐԹ-ՔՈԼԷՃ

Վարժարանիս նոր Տարեշրջանը կ՚սկսի Սեպտեմբեր 3/15ին. Գիշերօթիկք կը վճարեն տարեկան 44 ոսկի օսմ., իսկ ցերեկեայ աշակերտք՝ 10 ոսկի օսմ. Աւելի տեղեկութեանց համար պէտք է դիմել ի վարժարանն՝ ի Ռումէլի-Հիսար. 1076

ՏՕՔԹԷՕՐ ՏԻՐԱՆ ՔԱՔԱՄԱՃԻ մասնագէտ մանկաբարձ, պատիւ ունի ծանուցանել իւր Արգոյ յաճախորդաց թէ՝ իւր բնակութիւնն այս անգամ փոխադրած է ի Բերա, Ապանոզ փողոց, Թիւ 6, ուր պատրաստ է իրեն դիմող հիւանդները դարմանել ամեն օր, յետ միջօրէի, ժամ 8-11 ըստ տաճկաց. 1112 5—20

ՋԻՐՈՒ ՊԱՑՏ ԿԱԿՈՒՂ ՊՈՂՊԱՏԷ

Կառավարութենէն արտօնեալ են (S. G. D. G.) և սովորական պայտերէն երկու անգամ աւելի աժան և դիմացկուն են. Կը գտնուին Պ. Տիմքոֆի գործարանը, Նուրը-Օսմանիէի մօտ, Պոլիս. 2—5

1114

ՕԳՏԱԿԱՐ ԴԵՂ ՄԸ

ՎԱՆ ՍԱԽՐՃԻ. յօդացաւի՝ մէջքի ցաւի՝ թեւի և ոտքի ջղերներու միակ դարման, որոյ օգտակարութեանը կը վկայեն հազարաւոր անձինք որք գործածած են զայն. Կը ծախուի մեծ և փոքր քանակութեամբ, Պոլիս՝ Մահմուտ փաշայի վերն, Եաւըրմ խանի դէմ՝ սեղանաւոր և ջրավաճառ Սէմերճեան Եղբարց խանութը՝ Թիւ 206.

1109 3—26

ԻԼԱՆ

Տէրսաատէթ Թիճարէթ Մահքէմէսինտէն

Տէրսաատէթ Թիճարէթ օտասը Ղալաթասընըն տօղրուտան տօղրու օտաճա նէչըր ու խարէքսի վէ պինայէն ալէյհ ղալէթայի մէզքիւրէն նէչրի հազըրընտա րիֆաթլը Միհրան Շիրինեան էֆէնտի իլէ օտա պէյնինտէ մունագըտ մուգավէլէնամէնին ինքըզայի միւտտէթի օլան օն թըշրինի սանի պին իւչ եիւզ թարիխինտէ ֆէսխի մուգարրէր պուլունտուղունտան մուտէլլէրի մէզքիւր թարիխտէն սոնրա հուլուլ իտէճէք պիլէճիւմլէ սալօնեան վէ իրանաթ ... օլանլար մէզքիւր էֆէնտինին իմզասընը համիլ օլմագ իւզրէ ... ղազէթանին կէրէք թէրճիւմէ վէ կէրէք ... քէֆալէթլէրինէ ... թէլէպ իտիլէճէք իսէ սոնրատան ... իթտիրիլէճէյի ... իլան օլունուր.

31 աղուստոս 1887 1118

ԻԼԱՆ

ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՍՔԵՐԻ

Նիշամիյէ Մէպզէ գօմիսիօնը իչիւն միւպայեա օլունաճագ օլան եիւզ պին գըյէի ճէտիտ բաՅամԹէսին պէհէր գըյէսի օԹուզ փարայա Թալիպի էօհտէսինտէ օլուպ իչպու իլլուըն իքինճի չարշէնպիհ կիւնիւ գարարը գաԹիսի վիրիլէճէկինտէն վէ իւչիւնճիւ կիւնիւ տախի եիւզտէ պէշ Թէնզիլի գապուլ օլունաճաղընտան, իՃթայա Թալիպ օլանլարըն մագամը Սէրասկէրի լէվազիմաԹը ումումիյէ տաիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։

31 աղօսԹօս 1887 — 1094
Նօ. 42 — 2—3

ԻԼԱՆ

ԽԱԶԻՆԷԻ ԽԱՍՍԱԻ ՇԱՀԱՆԷ

Սէրայը Հիւմայուն ճէնապը Միւլքիւքանէ էրզագը ումումիյէ անպարը իչիւն միւպայեա օլունաճագ օլան գահվէնին գարարը գաԹիսի իլլուը բումինին իքինճի չարշէնպիհ կիւնիւ վիրիլէճէկինտէն, Թալիպ օլանլարըն եէվմը մէզքիւրտէ սաաԹ ալԹըտան նիհայէԹ տօգուզա գատար Խազինէի Խասսաի Շահանէյէ միւրաճաաԹ իյլէմէլէրի իլան օլունուր։

30 աղօսԹօս 303 — 1004
3—3

ԲՍԱՆ ՏԱՐՈՒԱՆ ՅԱՋՈՂՈՒԹԻՒՆ

ԲՈՒԺԱԿԱՆ ՀՌՉԱԿԻ՝ ԱՐԴԻՒՆՔՆԵՐ

ՀԱՆՔԱՅԻՆ ՋՈՒՐ ՋԻԹԼԻԻ

(ՄԵՐՁ Ի ՊՐՈՒՍԱ)

[illegible]

1304 Սէֆէր 11 Թուական կայսերական իրատէով արտօնեալ—վարձատրեալ Բարիզի, Վիէննայի, Լոնտոնի, Ֆիլատէլֆիայի, Անվէրսի, Ֆրանքֆորդի ցուցահանդէսներէն։

Ջիթլիի ջուրն, որ Արեւմուտքէն եկող համանման հանքաջուրերէն գերազանց է, շիշերու մէջ կը դրուի ընդ հսկողութեամբ Տր. Արիկեանի, պատուիրակ ի դիմաց առեւտրական վաճ. նախարարին։ Մէն մի եդեւէդ կրելու է քննիչ բժիշկին ստորագրութիւնը։ Համարձակութիւնը մերժելու է այն ամեն շիշերն որք չեն կրեր Պետութեան այս երաշխաւորութիւնը։

Այս հանքաջուրին յաջողութիւնն ապահովեալ է մարսողական խողովակին և լեարդին հիւանդութեանց մէջ, աւազախտի եւ յօդացաւի մէջ, չաքարախտի և փամփշտային խօթութեանց մէջ։

Ջիթլի շատ ախորժահամ հանքաջուր մ'է, սեղանի համար պատուական ջուր մ'է եւ շատ օգտակար է այն պարագային յորում ջուրերը վարակեալ են համաճարակ հիւանդութեանց ատեն։ Իրենց առողջութեան նախանձախնդիր անձինք ջրհեղջներու, Պէնտերու եւ այլ ջուրերէն նախամեծար ըրած համարին Ջիթլին։

Ջիթլին կը գրգռէ մարսողութիւնն և կը կանոնաւորէ միւս բոլոր պաշտօնները։ Շատ օգտակար է նաեւ այն պարագային երբ [illegible] մանուկները կաթէ կտրելու է։

Ջիթլիի ջուրը շաբաթն երկու անգամ կը ղրկուի աղբիւրէն, այնպէս որ կարելի է վստահ լինիլ թարմ վիճակի մէջ գտնել զայն ի մթերանոցս։

Կ. Պոլսոյ մէջ կը ծախուի ի կեդրոնատեղին Ընկերութեան, 13, Ճէլալ Պէյ խան, եւ ի Մասնաճիւղս՝—Բերա, Պ. Ալիքսանտր, դեղարան Տէլլա Սուտա, 169.—Պոլիս, Պ. Մէզիքի, դեղավաճառ, 24, Եէնի ճամի փողոց.—Ֆ. Թէրճիման, դեղագործ, Ճղալօղլու, Պարսկական դեսպանատան մօտ.—Աճէքեան, դեղագործ ի Վէզնէճիլէր.—Ղալաթիա, Պ. Մավրոպօ, վաճառական, Մալթէզ փողոց, 34.—Պէշիքթաշ, կեդրոնական դեղարան.—Թէրապիա, Սավա Սրօնօ.—Պէօյիւքտէրէ, Ալիքսանտր Թէօխարիտի, վաճառական.—Գատը գիւղ, դեղարան Լէոնիտա Անթիփա.—Իւսկիւտար, Ստավրոպի Նուրլօրուլօ, դեղագործ։

Պարապ շիշերը ետ կ'առնուին։

1054

ԵՐԹԵՒԵԿՈՒԹԻՒՆ

ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒՈՒՑ

Ընդ մէջ Անգլիոյ, Կ. Պոլսոյ և Օտեսայի

ԹՈՎՄԱՍ ՈՒԻԼՍԸՆ

ՈՐԴԻՔ ԵՒ ԸՆԿ.

Անուանք	Թոնօ	Անուանք	Թոնօ
Ալպանօ	2,000	Լէփանդօ	4,500
Անճէլօ	3,000	Մարէնկօ	4,300
Արկօ	1,300	Մարաթոն	2,500
Պասսանօ	3,500	Միլօ	2,000
Պօրօտինօ	2,200	Նէրօ	2,000
Պրավօ	2,000	Օթէլլօ	5,000
Գէյրօ	2,600	Օրլանտօ	3,000
Գալիլէօ	2,500	Օդրանդօ	4,500
Գամէօ	2,400	Օզգօ	2,000
Գադօ	2,000	Բաոլինա	1,200
Գօմօ	2,700	Բալէրմօ	3,200
Տիտօ	2,500	Բատէր	1,700
Տօմինօ	1,800	Ֆիդօ	2,800
Էրադօ	2,600	Րիալթօ	4,400
Տրագօ	2,600	Րինալտօ	3,200
Ֆալքօն	800	Րօլլօ	3,000
Ֆինօ	1,700	Րօմանօ	5,500
Ֆլամինկօ	1,600	Րօմէօ	3,500
Կալիպէօ	5,500	Սալէրնօ	4,000
Կիդանօ	2,200	Սափօ	2,000
Կօզօ	1,800	Սիլվիօ	2,000
Կրօտօ	2,200	Սօրէնդօ	4,300
Համկօ		Թասսօ	1,200
Հէրօ	2,000	Թ. Ուիլսըն	3,000
Հիտալկօ	3,000	Թիվէր	1,300
Հիւմպէր	1,200	Թօրլէտօ	2,800
Ճիօ	2,300	Վանդալօ	3,600
Քէլօ	2,000	Նէտտօ	1600
Քօզօ	2,200	Զէպրա	3,000
Լէօ	2,000	Զէրօ	11,0

Քէյօ շոգենաւը, նաւապետ Հէյզ, ընդհանուր վաճառքով Հըլլէն մեկնած է ամսոյս 7ին և 22ին աստ կ'սպասուի։

Ստէրլինկներու համար ամեն դիւրութիւնները կ'ընծայուին։

Աւելի մանրամասնութեանց համար դիմել առ.

Ֆ. ՀԻԼՑ ԵՒ ՈՒԻՑՕ
Գործակալ
Թիւ 17-18, Քիւչիւք Միւմ
խան Ղալաթիա

551

L'AVENIR DES FAMILLES Լ'ԱՎԸՆԻՌ ՏԷ ՖԱՄԻՅԼ

ԸՆՏԱՆԵԱՑ ԱՊԱԳԱՅՆ

Ապահովագրական փոխադարձ Ընկերութիւն՝ Դրամագլխոց վերակազմութեան համար 1880ին կազմեալ՝ ի Լիոն նօտար Միգիֆիօ տը Պէլէօի ստացած պայմանագրով

Ընկերութեան կեդրոնատեղին է 61, Ռեփիւպլիք փողոց, 61—Լիոն (Ֆրանսա)

Ապահովագրեալ դրամագլուխք 53 միլիոն ֆրանք

Մինչեւ ցայսօր եղած վճարմունք են, 1,000,000 ֆրանք

Տարին չորս վիճակահանութիւն՝ Յունվար, Ապրիլ, Յուլիս և Հոկտեմբեր

Վարչական խորհուրդ. Պ. ՀԻՎԼԷՌ, բժիշկ ի Լիոն, նախագահ.
Պ. ԱԼԼԷՌ, նախկին տնօրէն, հիմնադիր ընկերութեան, ի Լիոն.
ՕՏԻՖՌԷ, նախկին շահապ չորրորդ շրջանակի ի Լիոն.
ՊՈՄ, հասութատու ի Լիոն. ԳԻԷՍԱՔ կալուածատէր ի Լիոն. ՄԱՌԴԻԼ կալուածատէր ի Լիոն. ՌՈԹ, հասութատու ի Լիոն. ԺԷՆԷՆ, ի Լիոն Մ. Ժ. ԳԱՀԷՆ, հաշուակալ ի Լիոն, հաշուեքննիչ. Մ. ԱԼԼԷՌ, տեսուչ պատուիրակ, ընդհանուր տնօրէն։

Լ'ԱՎԸՆԻՌ ՏԷ ՖԱՄԻՅԼ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆՆ, որ հաստատուած է նպաստելու համար փոքր խնայողութեան, արագ զարգացում մ'ունեցած է։ Իւր նպատակն է որոշեալ պայմանաժամի մէջ վերակազմել դրամագլուխն, կանխավճարներու հաւանականութեամբ։—Մուրհակներ կուտայ թէ՛ ի փոխարէն միակ վճարի մը և թէ ամսական համեստ վճարներու (կարելի է ստորագրուիլ ամսական մինչեւ մէկ ֆրանքէ սկսեալ)։ Ապահովագրեալներ ունինք որոնք մէկ ֆրանք մը վճարած էին և երկու հարիւր ֆրանք ստացած են։

Վճարմունք կը կատարուին վիճակահանութեամբք, որք երեք ամիսն անգամ մը տեղի կ'ունենան ի կեդրոնատեղին ընկերութեան, ի ներկայութեան վարչական խորհրդին և շահակիցներու, հաշուական այնպիսի գործողութեամբք զորս ամեն մարդ կրնայ ստուգել։

Ընկերութեան գործառնութիւնները պէտք չէ շփոթել վիճակահանութեանց հետ ուր տոմսերը բնաւ արժէք չունին վիճակահանութենէն յետոյ։ Մեր մօտ, ընդհակառակն, ամենուն ալ վճարմունքն ապահովեալ է, քիչ մը կանուխ կամ քիչ մը ուշ, ըստ դիպուածի։

ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ ԳՈՐԾԱՌՆՈՒԹԻՒՆՔ

Ընկերութեանս գործառնութիւնք բազմադիմի են, ինչպէս Շարժական արժէից և փոխ առուած դրամագլխոց ապահովագրութիւն, կորուսեալ դրամագլխոյ մը վերակազմութիւն, Երաշխաւորութիւնք և Գլխավճարք փոխառութեանց և ճարտարարուեստից և Վաճառականութեան մէջ գործածուած դրամագլխոց, Մանկանց համար Օժիտք, Հանգստեան անուտ ծերութեան համար, Ցկեանս եկամուտներու կազմութիւն, ի մի բան այն ամեն գործառնութիւնք որոց նպատակն է խնայողութիւն։

Այս արդիւնքը ձեռք բերելու համար, ընկերութիւնս հաստատած է զանազան սակագներ որոց վճարմունք տեղի կ'ունենան առաւել կամ նուազ մերձաւոր ժամանակաց մէջ, ըստ բաղձանաց ապահովագրելոյն։

ՍԱԿԱԳԻՆ Ա.

Ամսական 1 ֆրանք, որ վճարուի միայն 60 ամիս, իրաւունք կուտայ 1000 ֆրանքի մուրհակի մը 10 թիւերով որոց ամենքն ալ հետզհետէ կը մասնակցին ամեն բաշխման, մինչեւ ամբողջովին վճարումն 1000 ֆրանքին։ Մարդ կրնայ ստորագրուիլ այնչափ անգամ 1000 ֆրանքնոց մուրհակի որչափ ամսական վճարէ մէկ ֆրանքնոց։

5 ֆրանքի ամսական բաժ մը, որ 60 ամիս վճարուի, իրաւունք կուտայ, ըստ ընտրութեան ստորագրողին, 5000 ֆրանքի ընկերութեան արժեթղթի մը, կամ միմիայն 3000 ֆրանքի և Լիոն քաղաքի պարտաթղթի մը, որք կը մասնակցին ամեն վիճակահանութեանց և պարգեւներուն, մինչեւ անգամ 50,000 ֆրանքի բաժնին։

Ի փոխարէն ամսական հինգ ֆրանքի, ստորագրողն իրաւունք ունի, ըստ իւր ընտրութեան

1. 500 ֆրանքի, առանձնաշնորհեալ մուրհակ տոկոսներով որք տարուէ տարի կ'աւելնան մինչեւ ցվճարումն, կամ
2. 5000 ֆրանքի, Մուրհակք Սակագին Ա., կամ վերջապէս
3. 1000 ֆրանքի, Հիմնադրի մուրհակի մէկ տասներորդով։

Ծան. Անցեալ տարեշրջանին մէջ Հիմնադրի Մուրհակներն ստացան 80 ֆրանք շահաբաժին, և ներկայ տարեշրջանին մէջ, շահաբաժինը պիտի լինի 100 ֆրանք մէն մի թուղթի վրայ։

Ի փոխարէն ամսական 8 ֆրանքի, ստորագրողն ըստ իւր ընտրութեան իրաւունք ունի
3000 ֆրանքի, Մուրհակք Սակագին Ա. և առանձնաշնորհեալ Մուրհակի մը՝ 500 ֆրանքէն վճարելի, և տալով տոկոսներ որք երթալով կ'աճին մինչեւ վճարման օրը։

Ծան. Կը մնայ միայն ի վճարել 1921 առանձնաշնորհեալ մուրհակ.

Ի փոխարէն ամսական 10 ֆրանքի, ստորագրողն իրաւունք ունի ըստ իւր ընտրութեան.
3000 ֆրանքի, Մուրհակք Սակագին Ա. և Պարտաթղթի մը, կամ 1877ի Գաւառի Ֆոնսիէէն, կամ 1871ի Վիլ տը Բարիէն, կամ Վիլ տը Մառսէյլէն. (այս երեք արժեթղթոց վճարելի են 400 ֆրանքէն) կամ 1883ի Օպլիկասիօն Ֆոնսիէռէ մը 500 ֆրանքնոց, կամ վերջապէս
5000 ֆրանքի, Մուրհակք Սակագին Ա. և Բանամայի պարտաթղթի մը, շրջաբերութիւն 1883ի.
Վերջապէս, ի փոխարէն ամսական 12 ֆրանքի, ստորագրողն ըստ իւր ընտրութեան իրաւունք ունի.
3000 ֆրանքի, Մուրհակք Սակագին Ա. ինչպէս նաեւ 1879ի Ֆոնսիէռ կամ Գոմիւնալ Օպլիկասիօնի մը, վճարելի 500 ֆրանքի, կամ վերջապէս Իւռպէքէռ Օպլիկասիօնի մը (Գրէտի Ֆոնսիէէն հետ միացուած և 1000 ֆրանքէն վճարելի)։

ՍԱԿԱԳԻՆ Բ.

Այս սակագնոյն մէջ, Մուրհակներն 500 ֆրանքէն վճարելի են մէկ տարիէն առ առաւելն միայն 25 տարուան ժամանակամիջոցի մը մէջ, կանխավճարներով որք տեղի կ'ունենան երեք ամիսն անգամ մը վիճակահանութեամբք։—Բաժինները ամսական են և 2 ֆրանքի. առ առաւելն կը պահանջուին մինչեւ 15 տարի. կը դադրին երբ մուրհակը վաստկի վիճակահանութեան մէջ։

ՍԱԿԱԳԻՆ Գ.

Այս սակագնոյն մէջ, մուրհակք վճարելի են մէկ տարիէն առ առաւելն մինչեւ 12 տարուան ժամանակամիջոցի մը մէջ, կանխավճարներով որք տեղի կ'ունենան ամեն տարի յունվարի, ապրիլի, յուլիսի և հոկտեմբերի. առաջին երեքն 100 ֆրանքէն և հոկտեմբերինն 500 ֆրանքէն։—Ամսական բաժինները 2 ֆրանքի են և միայն 50 ամիս վճարելի են։

ԵՐԱՇԽԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ

Լ'ԱՎԸՆԻՌ ՏԷ ՖԱՄԻՅԼ ապահովագրական ընկերութիւն մ'է հաստատեալ ըստ հրամանագրոյն 1868 յունուար 22ի, և հետեւաբար կը գործէ ընդ հսկողութեամբ պետութեան։ Չեւ լինելով շահադիտական կամ առեւտրական ո և է գործ, ո և է վտանգի ենթակայ չէ։

Իւր գանձած դրամք ընկերութիւնս կը գործածէ Պետական Արժեթղթոց, Գանձոց թուղթերու կամ Պետութեան, քաղաքաց և նահանգաց երաշխաւորութիւնը կրող թուղթերու. այս գումարը բաւական է ապահովելու համար իւր շրջաբերութեան հանած բոլոր մուրհակներուն վճարումն, այնպէս որ մէն մի ստորագրող բոլորովին ապահով է ստանալու իւր ապահովագրութեանց ամբողջ գումարը։

Տեղեկութեանց և բաժանորդագրութեան համար դիմել առ Պետրոս էֆ. Ամպարճեան, գործակալ Ընկերութեան ի Կ. Պոլիս, Թաշ խան, Թիւ 40, Պաղչէ-Գաբու, Պոլիս։ 1081

CAISSE GENERALE D'EPARGNE ET DE CREDIT

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՍՆՏՈՒԿ ԽՆԱՅՈՂՈՒԹԵԱՆ ԵՒ ՎԱՐԿԻ

ԱՆԱՆՈՒՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ 1,000,000 ՖՐԱՆՔ

500 ֆրանքնոց 2000 արժեթղթերու բաժանեալ

Հիմնեալ ի Բարիզ 1880 ապրիլին
և Անանուն Ընկերութեան վերածեալ՝ 1881 մայիս 4ին

Կեդրոնատեղի 116, Հրապարակ Լաֆայէդ, Բարիզ

Վարչական խորհուրդ. Պ. լը Վիզգօնտ տը Մոնգով (Ֆէլիքս), ատենապետ Պատուոյ Լէգէոնի, նախկին երեսփոխան Պ. Պիւէ (Լէօն) Պ. Դ. Ռոդիվալ (Դ. Ռոդիվալ և ընկ. տունէն, սեղանաւորք)

Գործակալ 1887ի Տարեշրջանին համար, Պ. Օմոն (Վիգդոր) Պ. Պէյլիք (Լէօ)

ՏՆՕՐԷՆ Պ. Մաթիէօ (Մօրիս)

ԽՆԱՅՈՂՈՒԹԵԱՆ ԵՒ ՎԱՐԿԻ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՍՆՏՈՒԿԻՆ նպատակն և առաւելութիւններն են. խնայողութիւնն ամենուն դիւրամատչելի ընել։—Քիչ դրամ ունեցողները տէր ընել Բարիզի, Ֆրանսայի քաղաքաց, և Ֆրանսայի Գրէտի Ֆոնսիէին պարտաթղթոց, ամսական 5, 10 կամ 20 ֆրանքի վճարմամբ։—Խնայողութիւնն հրապուրիչ ընծայել, թոյլ տալով գնողին որ դեռ բոլոր սակը չը վճարած մասնակցի վիճակահանութեան և ստանայ տոկոսներն. միանգամայն ամեն անհանգստութիւն բառնալ, ամսական ստացագրոց դրամն ստանալով իւր իսկ բնակարանէն.—

ԽՆԱՅՈՂՈՒԹԵԱՆ ԵՒ ՎԱՐԿԻ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՍՆՏՈՒԿՆ խնայողական սնտուկներու ամենէն հանճարեղն է. սա գաղափարին վրայ հիմնեալ է թէ խնայողութիւնն աւելի կարեւորութիւն կուտայ արագապէս հասնելու դիւրակեցութեան, եթէ ոչ հարստութեան, քան ստանալու փոքր տոկոս մը վճարեալ գումարներէն։

ԽՆԱՅՈՂՈՒԹԵԱՆ ԵՒ ՎԱՐԿԻ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՍՆՏՈՒԿԸ խնայողին կ'առաջարկէ երկու միացեալ առաւելութիւններ, պարգեւի հաւանականութիւն և տոկոս։ Ուստի և, 1880էն ի վեր իւր ձեռք բերած արժանիքն յուսացածէն վեր է. 1886ին ունէր աւելի քան 96.000 յաճախորդ, որոցմէ շատերը կարեւոր պարգեւներ շահած են։

Ֆրանսական կամ պելճիական մէկ կամ մէկ քանի պարտաթղթեր գնելու համար, կը բաւէ իւր ներկայացուցչաց յանձնել առաջին վճարին գումարը. արժեթղթին թիւն անյապաղ կը հաղորդուի գնորդին։

Թուրքիոյ համար ընդհանուր գործակալ
Յ. ԳՈՒՅՈՒՄՃԵԱՆ Մուսթաֆա փաշա խան, 6, Պոլիս.

Պ. Պ. Միսաք Սօրուքեան եւ ընկ. գործակատարք յԻզմիր եւ շրջակայքը Բասմաճ Եուսուֆ, Իզմիր. Պ. Յ. Պ. Քալէնտէրեան, գործակատար Պրուսայի Նահանգին համար, Իպէք խան, Պրուսա. Պ. Սարգիս Սարգիսեան, գործակատար յԷտիրնէ, Խաքէյէ. Պ. Յ. Նահապետեան, գործակատար ի Կէլիպօլու. Պ. Ամբատ Դաւիթեան, գործակատար յԱֆիօն Գարահիսար. Պ. Զարեհ Ամիրայեան, գործակատար ի Սպարթա. Պ. Պ. Կ. Պօյաճեան և Ընկ., գործակատարք ի Տրապիզոն։ 748

ԾՈՎԱՅԻՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

„ՏՈՅՑԸՐ ԼՈՅՏ"

Ի ՊԷՌԼԻՆ

Շահաւոր պայմաններով կ'ապահովագրէ ամեն տեսակ ապրանք, դրամ, մթերք եւն, շոգենաւով եւ առագաստանաւով ուղարկուած։

Ընդհանուր գործակալ Կ. Պոլսոյ
ՏԻՐԱՆ ՆԱԶԱՐԵԱՆ
Թիւ 1 Հավուզլու խան, Պոլիս

791

ROB BOYVEAU LAFFECTEUR

Կը բուժէ արեան ապականութենէ յառաջ եկած ամեն հիւանդութիւնները, խոյլ, ամեն տեսակ վէրքեր, յօդացաւ եւն եւն։

ՌՈԲ ՊՈՒԱՅՎՕ–ԼԱՖԷՔԹԷՕՌ

ԻՈՏԻՒՐ ՏԸ ՊՈԹԱՍԻՕՄՈՎ

Կը բուժէ հին և նոր գաղղիական ախտերը, Վէրք, կեղ, Ուռեցք եւն եւն
Ի Բարիզ, Ժ. ՖԷՐՐԷ, 102, Րիշլիէօ փողոց, յաջորդ ՊՈՒԱՅՎՕ-ԼԱՖԷՔԹԷՕՌի
և ամեն դեղարանաց մէջ։

J. Ferré, 102, Rue Richelieu, Paris — 22

ՆՈՐ ԴԱՐՄԱՆ

ԸՆԴԴԷՄ ՊՆԴՈՒԹԵԱՆ ԵՒ ԱՐԻՒՆԵՐԹՈՒԹԵԱՆ

ՄԱՔՐՈՂԱԿԱՆ ԴԵՂ ՏՐ. ՌՈՒԱԴՄԱՆԻ

Շատ քիչ դեղեր կրնան իրենց յաջողութիւնն հաստատել բժշկական այսքան բարձր անուններով, որպէս են. բրոֆ. Տր. ֆոն ԼԱՒԲԸ, բժիշկ Գերմանիոյ կայսեր, բրոֆ. ֆոն ՎԷՍԴՖԱԼ, բրոֆ. ՇՎԱՅՆԻՆԿԸՐ ի Պերլին, բրոֆ. ֆոն ՍԿԱՆՑՈՆԻ ի Վիւրձպուրկ, բրոֆ. ֆոն ՆԻՒՍԲԱՈՒՄ ի Միւնիխ են ևն։

Այս վերջինը կը գրէ ինձ, իւր հիւանդանոցին մէջ փորձելէ յետոյ. «Կնոջ մը տեղեկութիւն տուի ինձ թէ ո՛ր գիւղը եմ այս զգանքեր դեղն գտնելու համար»։

Վիէննայի Բժշկական Մամուլը կ'ըսէ (1 մարտ 1885). Տր. Ռուադմանի Մաքրողականը արժանի է մեծ բժշկաց բաղձանքին յանձնարարութեանց։

Այս Մաքրողական միակ արդիւն դեղն է ընդդէմ Պնդութեան։

Մէկ ամսոյ պարունակութեամբ դեղ եթէ ներքսարկեա որոանին մէջ, անվնասաբար կ'երթայ։ Նոյն ազդեցութիւնը շատ զօրեղ կամ արագ է, կարելի է խառնել հարկ եղածին չափ ջուր, որպէս զի կանոնաւորապէս ընէ փորը։

Մանկանց համար ջրախառն Մաքրողականը կը բուժէ ամփոփապէս։

Մանկանց վտանգաւոր թանչքին առաջքն առնելու լաւագոյն դարմանն է օրն երկու անգամ հանել փորը։

Արիւներթութիւն. Որոանին մէջ կը խօթեն քիչ մը բամբակ որ թաթխուած լինի ջրախառն Մաքրողականի մէջ (ամբողջ ժամ մը, օրը երկու անգամ)։

Համաճարակ հիւանդութեանց, Թիֆօի, Խոլերայի եւն ատեն, մարդ զգուշանալու է ներքին դեղէ։ Եթէ փորն օրը երկու անգամ ելնէ, լաւագոյն դարմանն է ժամանակ չտալու համար միքրոպներուն որ ծաւալին։

Սառնային հիւանդութիւն. Ներքսարկութիւն մ'ընել ճաշէ յետոյ։

Բոլոր ստամոքսային դժուարութեանց մէջ, կաթուած, փսխում, ստամոքսի ցաւ, խիթ, շնչահեղձութիւն, փորին անմիջապէս ելնելը մեծ օգուտ կ'ընէ։ Շատ առատ ճաշէ մը յետոյ մարդ ինքզինքը կը գտնէ ներքսարկութեամբ մը և շատ անգամ վտանգաւոր անմարսութեան մը առաջքը կ'առնու. ուղեւորութենէ առաջ և ուղեւորութեան միջոցին, մ'մոռնաք այս հանգիստ դեղը։

Նա որ գիտէ մաքրողական ներքին դեղերու շատ գործածութեան հետեւանքներն և մեծ քանակութեամբ ջուր ներս առնելով յառաջ եկած ալիտարեր արդիւնքները, ինչպէս են ընդարմացում մեծ աղեաց, թութք, արիւներթութիւն, պիտի ընտրէ միշտ այս նոր դեղն, որ ազդեցութիւնը նոյն կը մնայ քանի մը տարի վերջն իսկ։

Դեղատանց մէջ կը ծախուի.

1 ամբողջ շիշ	1 մէճիտիէ
1/2 շիշ	1/2 »
1/4 »	1/4 »
Գրեխը	1/2 մէճիտիէ

Գործարանին նշանն է գրեխ մը և անունն էտիքէտներուն և շիշերուն վրայ։

ՏՐ. ՌՈՒԱԴՄԱՆՆ

Մասնագէտ որովայնի խօթութեանց
և կանանց հիւանդութեանց

Թուրքիոյ և Պուլկարիոյ համար միակ կեդրոնատեղին է Տր. Շմիտէլ, յԱդրիանուպոլիս.—Ի Կ. Պոլիս կը ծախուի Պ. Գասդօրիէտի դեղարան, Փօրդքէյօ թիւ 5 և ի Դեղագործական Մթերանոցն, Մեծ փողոց Ղալաթիոյ, 35, Կայարան Պէշիքթաշի թըրամուէյին։

Ծան. Մաքրողականի պատրաստ 3000 Ֆրանքի տուգանոց և դատին ծախուց դատապարտեց Պրուինման և Գոնդանգէն խմբագիրները, այս դեղին դէմ գրած լինելնուն համար։ Պաւա-լը-Տիւքի վերաքննիչ ատեանը բոլորովին հաստատեց այս վճիռը։ (12 մայիս 1885)։ 979

ՍԻՆԿԷՐԻ

ՃՇՄԱՐԻՏ ԿԱՐԻ ՄԵՔԵՆԱՅՆԵՐԸ

Կը գտնուին միմիայն ի Պոլիս, Մահմուտ բաշա, 90,—ի Ղալաթիա Կլավանի խան, 2,—ի Բերա, Ղալաթա Սէրայի դիմաց.

Ժ. ՆԻԷՏԼԻՆԿԷՐ

Վճարման դիւրութիւն
Զգուշանալ կեղծերէն։ 628

[illegible]ԵՆԱՒԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԵՒ ՄԱՐՈՒՔԵԱՆ

Ն. ԲԱՔԷ ԵՒ ԸՆԿ.

Մարսիլիայի և Բաթէի մէջ կանոնաւոր երթեւեկութիւն

Օտեսա, Տրապիզոն և Պաթում երթալիք յառաջիկայ շոգենաւն է Մէնդէլ որ սեպտեմբեր 7ին Մարսիլիայէն և սեպտեմբեր 14ին Կ. Պոլսէն պիտի մեկնի։

Մարսիլիա երթալիք յառաջիկայ շոգենաւն է Անատոլ որ պիտի մեկնի սեպտեմբեր 19ին։

Ապրանքի և ուղեւորաց [illegible]

Նաւաղչէքի, ուղեւորութեան և այլ տեղեկութեանց համար

Դիմել առ գործակատարն
ԹԻՆԻՈՒԹ ՌԸՊՈՒԼ
Թիւ 17-18 Քիւչիւք Միւմ
Մահմուտ փողոց, Թիւ 14

556

ՄՈՍ

ՇՈԳԵՆԱՒԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

Լիվէրպուլի և Միջերկրականի միջեւ բանող շոգենաւք

Անուանք	Թոնօ	Անուանք	Թոնօ
Քանտաքար	4200	Սէֆիրօ	3000
Ֆէրոս	4000	Օսայրիս	3000
Օամանյէ	4000	Նէֆթիս	3000
Սէսօսդրիս	3250	Ռէօս	300
Բիրգօ	3250	Լօգիւս	800
Մակէտոնիա	3250	Օլինտա	800
Մարիօթիս	3250	Սէտիլ	700

Դիմել առ Յ. Թ. ՈՒԻԹՕԼ և ԸՆԿ.
Ուիթօլլ խան

ՃԷՅՄՍ ՄՈՍ և ԸՆԿ
31, Ճէյմս Սդրիդ, Լիվրբուլ

541

Արտօնատէր Օ. ՑԱՄԱՏԵԱՆ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԱՐԵՒԵԼՔ ԼՐԱԳՐՈՅ

ՇԻՐՔԷԹԻ ԽԱՅՐԻՅԷԻ

ՇՈԳԵՆԱՒՈՒՑ ԵՐԹԵՒԵԿՈՒԹԵԱՆ ՑՈՒՑԱԿԸ

1887 Սեպտեմբեր 1 Երեքշաբթի օրէն սկսեալ մինչև Սեպտեմբեր 30

(Բաց ի կիրակի օրերէն) Եւրոպական եզերքէն կամուրջ իջնող շոգենաւաց երթեւեկութեան ժամերը

Ժ. Լ. — Թ.

»12 — Եէնիմ. Մէզարգ. Պէօ. Թարապիա Եէնիքէօյ (Եէնիքէօյի շոգենաւն հետ պիտի հաղորդակցի) 18
»12 35 Եէնիք. Ռմէն. Միրկ. Պզյաճ. Ռ. Հիսար Պէպ. (Պէպեքի շոգենաւն հետ պիտի հաղորդակցի) 20
»1 — Եէնիմ. Մէզպ. Պէօ. Քիրեճպ. Թար. Եէնիք. (Եէնիքէօյի շոգենաւն հետ պիտի հաղորդակցի) 17
»1 35 Եէնիք. Ռմէն. Միրկ. Պզյաճ. Ռ. Հիսար Պէպեք (Պէպեքի շոգենաւն հետ պիտի հաղորդակցի) 21
»2 — Եէնիմ. Մէզարգ. Պէօ. Թար. Եէնիք. (Եէնիք. պիտի հաղորդակցի) 32
»2 35 Եէնիք. Ռմէն. Միրկ. Պզյաճ. Ռ. Հիսար Պէպեք (Պէպ. պիտի հաղորդակցի) 23
»3 — Եէնիմ. Մէզպ. Պէօյիւք. Թար. Եէնիք. Ռմէն. Միրկ. Պզյաճ. Ռ. Հիսար Պէպ. (Պէպեքի շոգ. հետ պիտի հաղորդակցի) 28
»4 15 Ա. Գավագ Եէնիմ. Մէզ. Պէօ. Թարպ. Եէնիք. Ռմէն. Միրկ. Պզյաճ. Ռ. Հիսար Պէպեք Արնվ. Գուր. Օրթ. Պէշիք. 17
5 45 Եէնիմ. Մէզ. Պէօ. Թար. Եէնիք. Ռմէն. Միրկ. Պզյաճ. Ռ. Հիսար Պէպեք Արնվ. Գուրչ. Օրթ. Պէշիք. 20
7 — Եէնիմ. Մէզարգ. Պէօյիւք. Թարապ. Պէյգօզ Բաչպ. Եէնիք. Միրկ. Գանլըճ. Ռ. Ա. Հիսար Գանտիլ. Արնավ. Չէնկ. Պէյլէր. Օրթաք. Գուզ. Պէշիք. Խուզ. 22
8 15 Ա. և Ռ. Գավ. Եէնիմ. Մէզարգ. Պէօ. Թարապ. Եէնիք. Միրկ. Պզյաճ. Ռ. Հիսար Պէպ. Արնավ. Գուրուչ. Օրթաք. Պէշիք. (ուրբաթ օրերը Ռմէլիա պիտի հանդիպի) 32
10 — Մէզարգ. Պէօ. Թարապ. Եէնիք. Միրկ. Ռ. Հիսար Արնավ. Օրթաք. Պէշ. 33

Արնաւուտքէօյէն կամուրջ իջնող շոգենաւաց ժամերը

»11 45 Պէպեք Արնվ. Գուր. Օրթ. Պէշիք. 28
»12 30 Արնվ. Գուր. Օրթ. Պէշիք. 33
»1 5 Պէպ. Արնվ. Գուր. Օրթ. Պէշիք. Գապ. 22
»1 40 Արնավ. Գուրուչ. Օրթ. Պէշիք. 2
»2 20 Պէպեք Արնվ. Գուր. Օրթ. Պէշ. Գապ. 20
»3 10 Պէպեք Արնավ. Գուրուչ. Օրթաք. Պէշիք. 2
»4 — Պէպեք Արնվ. Գուր. Օրթ. Պէշ. Գապ. 18
9 45 Պէպեքէն ուղղակի կամուրջ 28
10 55 Հիսարէն ուղղակի կամուրջ 20
11 15 Պէպեքէն ուղղակի կամուրջ 22

Ասիական եզերքէն կամուրջ իջնող շոգենաւաց ժամերը

»11 30 Վանիք. Չէնկ. Պէյլ. Գուզ. Գապ. 21
»12 — Պէյքօզ Բաչպ. Չուպ. Գանլ. Ա. Հիսար Գանտ. (Գանտ. պիտի հաղորդ.) 23
»12 35 Գանտ. Վանիք. Չէնկ. Պէյլ. Գուզգ. 19
»1 30 Գանտ. Վանիք. Չէնկ. Պէյլ. Գուզգ. Պէշիքթաշ 34
»1 15 Ռ. և Ա. Գավ. Պէօյ. Թար. Պէյգօզ Բաչ. Չուպ. Գանլ. Ա. Հիսար Գանտ. (Գանտ. շոգենաւն հետ պիտի հաղորդակցի) 18
»2 45 Գանտ. Վանիք. Չէնկ. Պէյ. Գուզգ. 19
»3 — Մէզպ. Պէօյիւք. Թար. Պէյգօզ Բաչպ. Չուպ. Գանլ. Ա. Հիսար Գանտ. Վան. Չէնկ. Պէյլ. Գուզգ. 33
4 30 Գանտ. Վանիք. Չէնկ. Պէյլ. Գուզգ. Իւսկիւտար 34
»4 30 Պէյգ. Բաչպ. Չուպ. Գանլ. Ա. Հիսար Գանտ. Վանիք. Չէնկ. Պէյլ. Գուզ. Պէշիք. 21
8 45 Պէօյիւք. Թարապ. Պէյգ. Բաչպ. Չուպ. Գանլըճ. Ա. Հիսար Գանտիլ. Վան. Չէնկ. Պէյլէր. Գուզգ. Խուզ 19
9 30 Գանտիլլիէն ուղղակի կամուրջ 21
10 25 Գանտիլլիէն Չէնկէլքէօյ կամուրջ 23
11 — Գուզգունճուքէն ուղղակի կամուրջ (Բացի ուրբաթէ) 21

« Այս նշանները կրող երթեւեկութիւնք սեպտ. 17էն սկսեալ մէկ քառորդ վերջը տեղի պիտի ունենան։

(Բաց ի կիրակի օրերէն) Կամուրջէն Եւրոպական եզերք երթեւեկող շոգենաւաց ժամերը

»12 45 Պէշիք. Օրթ. Գուր. Արնվ. Պէպեք Ռ. Հիսար Միրկ. Եէնիք. Թար. Պէօյիւք. Մէզարգ. Եէնիմահալլէ 28
»1 30 Պէշիք. Օրթ. Գուր. Արնվ. Պէպեք Ռ. Հիսար Պզյաճ. Ռմէն. Եէնիք. Թար. Պէօ. Մէզարգ. 33
»2 15 Գապաթ. Խուզ. Պէշիք. Գուզգ. Օրթ. Պէյլէր. Չէնկէլ. Արնավ. Գանտիլ. Ա. և Ռ. Հիսար Գանլըճ. Միրկ. Եէնիք. Բաչպ. Պէյգ. Թարապ. Պէօ. Մէզ. Եէնիմ. 22
»2 30 Պէշիք. Օրթաք. Գուր. Արնավ. Պէպեք Ռ. Հիսար Միրկ. Եէնի. Թար. Պէօ. Մէզ. Եէնիմ. Ռ. և Ա. Գավագ 17
4 — Պէշիք. Օրթ. Գուրուչ. Արնվ. Պէպեք Ռ. Հիսար Միրկ. Եէնիք. Թար. Պէօ. Մէզ. Եէնիմ. 20
5 30 Գապաթ. Պէշիք. Օրթաք. Գուրուչ. Արնավ. Պէպեք. Ռ. Հիսար Պզյաճ. Միրկ. Ռմէն. Եէնիք. Պէյգ. Թարապ. Պէօյիւք. Մէզր. Եէնիմ. և Գավագներ 32
6 45 Խուզ. Պէշիք. Գուզգ. Օրթ. Պէյլէր. Չէնկ. Արնվ. Գանտ. Ա. և Ռ. Հիսար Գանլըճ. Միրկ. Եէնիք. Թարպ. Պէօ. 19
8 30 Պէշիք. Օրթ. Արնավ. Պէպ. Ռ. Հիսար Միրկ. Եէնիք. Թարպ. Մէզար. Պէօ. 33
10 — Եէնիք. Թարպ. Պէօ. Մէզպ. Եէնիմ. (Ուրբաթ օրերը ժամ 9 45ին) 17
10 30 Ռ. Հիսար Պզյաճ. Միրկ. Ռմէն. Եէնիքէօյ, Թարապիա, Պէօյի. Մէզար. Եէնիմ. 18
11 10 Եէնիք. Թարապ. Պէօյիւք. Մէզարգ. Եէնիմ. 32
11 40 Պէպ. Ռ. Հիսար Պզյաճ. Միրկ. Ռմէն. Եէնիք. 20

Ամեն ուրբաթ օրեր կամուրջէն շոգենաւ մը ժամ 4 45ին մեկնելով, Խուզ. Գուզգ. Պէյլ. Չէնկ. Վան. Գանտ. Ա. Հիսար Գանլ. Չուպ. Բաչպ. Պէյգ. Թար. Պէօյիւք. Մէզպ. պիտի երթայ և անտի ժամ 10 30ին մեկնելով՝ յիշեալ նաւամատոյցները հանդիպելով կամուրջ պիտի վերադառնայ։

Կամուրջէն Արնաւուտքէօյ երթեւեկող շոգենաւաց ժամերը

»1 5 Ուղղակի Արնաւուտքէօյ 2
»1 45 Ուղղակի Պէպեք 20
»2 35 Ուղղակի Պէպեք 2
»3 25 Ուղղակի Պէպեք 18
9 — Պէշիք. Օրթ. Գուր. Արնվ. Պէպեք 28
10 — Պէշիք. Օրթ. Գուրուչ. Արնավ. Պէպ. Ռ. Հիսար (Վանիքէօյ երթող շոգենաւն հետ պիտի հաղորդակցի) 20
10 30 Պէշիք. Օրթ. Գուր. Արնվ. Պէպեք 22
11 5 Գապաթ. Պէշիք. Օրթաք. Գուրուչ. Արնավ. Պէպ. Ռ. Հիսար Պզյաճըքէօյ 19
11 40 Պէշիք. Օրթ. Գուրու. Արնավ. Պէպ. 21
12 5 Պէշիք. Օրթ. Գուրուչ. Արնաւ. 22

Կամուրջէն Ասիական եզերք երթեւեկող շոգենաւաց ժամերը

»12 20 Խուզ. Գուզգ. Պէյլ. Չէնկ. Վանիք. Ա. Հիսար Գանդ. Եէնիք. 21
»1 15 Խուզ. Գուզգ. Պէյլ. Չէնկ. Վանիք. Ա. Հիսար Գանդ. Եէնիք. 23
»1 15 Ուղղակի Գանտիլլի 18
»2 15 Ուղղակի Գանտիլլի 19
»3 — Խուզ. Գուզգ. Պէյլ. Չէնկ. Վանիք Գանտ. Ա. Հիսար Գանլ. Չուպուգ. Բ. պահճէ Պէյգ. 21
3 55 Ուղղակի Գանտիլլի 34
8 45 Խուզ. Գուզգ. Պէյլ. Չէնկ. Վանիք. Գանտիլլի 21
9 25 Պէշիքթաշ, Գուզգունճ. Պէյլէր. Չէնկէլ. Վանիք. Գանտիլ. (Գավագներ գացող շոգենաւն հետ պիտի հաղորդակցի) 23
10 15 Գանտիլլի Ա. Հիսար Գանլ. Չուպ. Բաչպ. Պէյգ. Թար. Քիրեճպ. Մէզ. Գավագլար 34
10 35 Խուզ. Գուզգ. (Բացի ուրբաթէ) 21
10 40 Պէշիք. Գուզգ. Պէյլէր. Չէնկէլ. Վան. Գանտիլլի Պէպեք (Գանտիլլիի շոգենաւն հետ պիտի հաղորդակցի) 28
11 15 Գանտիլ. Ա. Հիսար Գանլըճ. Չուպ. Բաչպ. Պէյգ. 23
11 45 Գապթ. Գուզ. Պէյլ. Չէնկ. Վանիք. 33

Ամեն ուրբաթ իրիկունները ժամ 11 ին Մէզարպուրնիէն շոգենաւ մը մեկնելով, Պէօյիւք. Թարպ. Եէնիք. Միրկ. Ռ. Հիսար Արնվ. Օրթ. Պէշիքթաշ հանդիպելով, կամուրջ պիտի երթայ։

ԻՒՍԿԻՒՏԱՐ ԵՐԹԵՒԵԿՈՂ ՇՈԳԵՆԱՒՆԵՐ

Իւսկիւտարէն Կամուրջ		Կամուրջէն Իւսկիւտար	
— —	5 35 Պէշիք	— —	7 5
12 —	6 5	12 20	8 15 Պէշիք
12 30	6 35	12 45 Պէշիք	9 —
1 — Պէշիք	7 5	1 15	9 40
1 30	8 15 Պէշիք	1 50	10 10 Պէշիք
2 5	9 —	2 30	10 35 Գզ.
2 40	9 30	2 50	11 —
3 15 Պէշիք	10 10 Պէշիք	3 35 Պէշիք	11 25
3 20 Ֆէրպօթ	10 40	4 5	11 50
3 45	10 50 Գզ.	4 35	12 5
4 20	11 25	5 10 Պէշիք	12 5 Գզ*
4 30 Ֆէրպօթ	11 40	5 50	
4 50	12 5	6 25 Պէշիք	
5 5 Վափօր			

ԿԻՐԱԿԻ ԵՒ ՈՒՐԲԱԹ ՕՐԵՐ

Իւսկիւտարէն Կամուրջ		Կամուրջէն Իւսկիւտար	
12 —	6 5	12 —	7 5
12 30	6 35	12 30 Պէշիք	8 15 Պէշիք
1 5 Պէշիք	7 5	1 5	8 45
1 35	8 15 Պէշիք	1 35	9 15
2 5	8 45	2 —	9 45
2 35	9 15	2 25	10 10 Պէշիք
3 15 Պէշիք	9 45	3 5	10 45
3 20 Ֆէրպօթ	10 10 Պէշիք	3 40 Պէշիք	11 20
3 45	10 45	4 30	11 40
4 25	11 10	5 10 Պէշիք	12 5
4 30 Ֆէրպօթ	11 45	6 —	
5 5 Վափօր	12 5	6 25 Պէշիք	
5 35 Պէշիք			

* Այս երթեւեկութիւն Հրէից տօներուն, տօնական օրերը չպիտի կատարուի։

ՀԱՐԷՄ ԻՍԿԷԼԷՍԻ ԵՐԹԵՒԵԿՈՂ ՇՈԳԵՆԱՒՆԵՐ

ԲԱՑ Ի ԿԻՐԱԿԷ ՕՐԵՐԷՆ

1 50 Հարէմէն Սալաճագ (բաց ի կիրակի օրերէն)
4 30 » »
10 35 » » (բաց ի կիրակի օրերէն)
11 30 » » (կիրակի օրեր ժ. 10 45ին
1 35 կամուրջէն Հարէմ Սալաճագ (բաց ի կիրակի օրերէն)
4 15 կամուրջէն Հարէմ անտի Սալաճագ
10 10 կամուրջէն Հարէմ անտի Սալաճագ (բաց ի կիրակի օրերէն)
11 15 կամուրջէն Հարէմ անտի Սալաճագ (կիրակի օրերը ժ. 10 30ին).

ԻՒՍԿԻՒՏԱՐ ՍԻՐՔԷՃԻ ԻՍԿԷԼԷՍԻ ԵՒ ԳԱՊԱԹԱՇԻ ՄԻՋԵՒ ԿԱՌԱԲԱՐՁ ՇՈԳԵՆԱՒՈՒՑ ԵՐԹԵՒԵԿԻ ԺԱՄԵՐԸ

3 20 Իւսկիւտարէն Գապաթաշ Սիրքէճի
4 30 Իւսկիւտարէն Սիրքէճի
10 — Իւսկիւտարէն Սիրքէճի
11 — » Գապաթաշ
3 50 Սիրքէճիէն Իւսկիւտար
5 15 Սիրքէճիէն Գապաթաշ Իւսկիւտար
10 30 Սիրքէճիէն Իւսկիւտար
11 15 Գապաթաշէն Իւսկիւտար

Ծան. —Օդը միգապատ եղած ատեն, շոգենաւք իրենց գտնուած տեղը պիտի մնան։

666